

Letnja vsak četrtlet in
velja s poštnino vred ali
v Mariboru s pošilja-
njem na dom za celo le-
to 33 D, pol leta 16 D,
četrt leta 8 D. Izven Ju-
goslavije 56 D. Naroč-
nina se pošlje na uprav-
ništvo »Slov. Gospodar-
ja« v Mariboru, Koroš-
ka cesta 5. List se do-
pošilja do odpovedi.
Naročnina se plačuje v
naprej. — Telefon inter-
urban št. 113.

Posamezna številka stane 1-50 din.

Poštnina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Maribo-
ru, Koroška cesta št. 5.
Rokopisi se ne vračajo.
Upravništvo sprejema
naročnino, inserate in
reklamacije.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Cene inseratom po do-
govoru. Za večkratne
oglasne primeren popust.
Nezaprite reklamacije so
poštne proste.

Čekovni račun poštnega
urada Ljubljana 10.603.
Telefon interurb. št. 113.

13 številka.

MARIBOR, dne 1. aprila 1926.

60. letnik.

Tvoj je vstajenja dan!

Naš človek, sin slovenskega naroda, njegov duhovnik, pesnik Simon Gregorčič, je v svoji pesmi »V pepelnici noči« zapel slovenskemu narodu velikonočno voščilo:

Tvoj je vstajenja dan!

Ko se te dni širi po vseh poljih in domovih prijeten vonj blagoslovljenega ognja in veje božji blagoslov z blagoslovljenega lesa, vemo, da so velikonočni prazniki. Odmor je v naših vsakdanjih skrbeh, oddih je v našem nepretrganem delu. Opravili smo svojo velikonočno dolžnost, obhajali svoje notranje vstajenje in praznično se počutimo v svetem razpoloženju milosti božje. Naša vera nam je te praznike združila z našim vsakdanjim življenjem, da zaupamo v novo, na vedno srečno Velikonoč vseh vernih in pravičnih.

V teh praznikih pa se tudi mi s pesnikom spominjamo milega slovenskega naroda. Težka je še njegova usoda, težka, kakor za veliki petek. Razdeljen je v tri države. V Jugoslaviji bi moral biti njegov pravi dom. Pa tu jih je komaj nad 1 milijon. In še ti se morajo v lastni državi boriti za svoje najnaravnejše narodne pravice. Nad 600.000 Slovencev je pod Italijo. Tam jih zatirajo, da se bo komaj kje slišala slovenska pesem za Velikonoč, da bodo skrito morali vršiti svoje narodne običaje in proslave. In tam na Koroškem jih je še nad 100.000. Težko jim je, da tožijo po pravici v Avstriji, ki ravna z njimi kot mačeha s tujimi otroci. Pa še so naši bratje, daleč tam preko morja jih je veliko, tudi nad 100.000, in še v Nemčiji na Westfalskem in v Franciji po rudnikih, in drugod, da nič več ne doseže jih naše oko.

Zemlja, ki je prepojena z znojem naših pradedov, ki je shranila v sebi njihova trupla in jih shranjuje, da bodo nekoč vstala, ta zemlja je tako majhna za nas, tako uboga, da ne more vseh prerediti. Ta zemlja je nadalje, kakor da leži sredi velike ceste, ki pelje iz srednje Evrope na jug in na morje; na sredi velike ceste, ki pelje iz zahoda na vzhod. Tako jo hočejo ti in oni in so nas raztrgali na tri dele. Mešetarijo za našo sveto zemljo in za nas same.

In mi? Ali nismo boječi, ko pravimo, malo nas je? Ali nismo počasni, ko ne vidimo preko mej nekdanjih dežel, pa poznamo še Kranjce, Štajerce, Prekmurce, Korošce, Primorce in tako dalje? Ali nismo malo-dušni, ko ne pogledamo preko državnih plotov, ki jih je po slovenski zemlji postavila tujčeva sila?

Velikonoč nam je prinesla moči in opore. Mi hočemo nekoč obhajati Velikonoč. Slovenski narod kljub svojemu težkemu položaju ni obsojen na smrt! Jasno mu kliče njegov pesnik in prerok:

Tvoj je vstajenja dan!

Da se bo pa čimpreje približal ta dan, naj živi v nas zavest naše notranje moči, ki je naslonjena na živoga Boga, naj živi v nas naša vera. Da bo ta dan čimpreje prišel in bo čim lepši, naj bo v nas prava trdnost in odpornost zoper vse, kar hoče nam vtisniti drug pečat in nam ne pusti, da smo to, kar smo. Zato bomo znova vzljubili svoj mili jezik, ki nam v svoji blaglasni pesmi oznanja novo življenje, Velikonoč. Zato

se bomo oprijeli svoje zemlje, jo gojili, da nam bo dajala, kolikor nam bo mogla. Ovenčana, kakor za Velikonoč, bo lepa, da jo bodo hodili občudovat in si iskati zdravja v njene gore in k njenim studencem. In slovenski narod bo vztrajal in delal, da se na svoji zemlji združi ves, kot družina za velikonočne praznike, da se izpolni prerokovanje:

Tvoj je vstajenja dan!

Državna politika.

JUGOSLAVIJA IN DRUGE DRŽAVE.

Dr. Ninčič je zunanji minister v naši državi. Njegova naloga je, da urejuje razmerje med Jugoslavijo in drugimi državami. Zdaj je dalje časa potoval po svetu in se razgovarjal z oblastniki drugih držav. Ker pa je pri proračunski razpravi prišlo na vrsto njegovo ministrstvo, je prišel domov in je govoril v narodni skupščini o razmerju Jugoslavije do drugih držav.

Splošen položaj.

Najprej je dr. Ninčič omenil pogodbo, ki so jo države Anglija, Francija, Belgija, Nemčija in Italija sklenile v mestu Locarno. Tam so sklenile, da ostanejo zdaj take državne meje, kakor so. Mi moramo biti seveda tihi, da si z mejo na Italijanskem in Koroškem in tudi na Štajerskem nismo zadovoljni. Pa tega ni povedal dr. Ninčič, pač pa naš poslanec dr. Hohnjec, ki je govoril za dr. Ninčičem. Dr. Ninčič je nadalje poročal o Društvu narodov, kako so prišli v Genovi zastopniki raznih držav skupaj, da bi Nemčijo sprejeli med se, pa se ni posrečilo. Glasovanje za sprejem mora biti enoglasno, pa je Brazilija glasovala proti sprejemu Nemčije. Zastopniki držav so se razšli domov brez uspeha. Jugoslavija nima svojega sedeža v tej zvezi, pač pa ima razne zastopnike pri raznih komisijah.

Mala antanta.

Mala antanta je zveza med Jugoslavijo, Čehoslovaško in Rumunijo. Mala antanta nima tako prirodnih zvez, da bi mela kak večji pomen. Zato v preteklem letu niso več zborovali, letos pa so bili februarja državni teki držav skupaj in so imeli koristne razgovore. Malo antanto so dolgo časa smatrali kot celoto, kot neko prav tesno zvezo teh držav. Zdaj pa že vsaka država hodi bolj svojo pot in vsaka dela na svojo roko svoje pogodbe, tako da je ta zveza le bolj na papirju, kot pa v resnici.

Italija.

Dr. Ninčič se je precej časa mudil, predno je prišel domov, ravno v Italiji. Italija je zelo pohlepna ravno po naših krajih. Ni zadovoljna s slovenskimi primorskimi kraji, ki jih že ima. Hoče celo obal Jadranskega morja. Italija hoče na Balkanu prvo besedo imeti. Preko Albanije in zdaj tudi preko Grške sili na Balkan. Nas zato najbolj zanima, kako je razmerje do Italije, ki je ni sram povedati, kako velik apetit ima po naših krajih, ki je ni strah zatirati Slovence in Hrvate, katere ima v oblasti. In kaj je minister rekel? Da smo si najboljši prijatelji!

Dr. Hohnjec, poslanec SLS, mu je pozneje moral ugovarjati. Kako naj bomo z Italijo dobri prijatelji, ko pa tako zatira Slovence, da o materinem jeziku ne slišijo ničesar v šoli in se ne smejo učiti slovenski pisati in brati! Dokler Italija teh krivic ne popravi, bi zunanji minister države Slovencev, Hrvatov in Srbov ne smel tako govoriti! —

Soseda Bolgarija.

Pravzaprav je minister o tem prav malo povedal. Dasi je Bolgarija tudi nekaka jugoslovanska država. Vse dobro ji želi, pa ne pove, kako. Ker tam ljudje veliko trpijo, ne bi škodilo, če bi Jugoslavija kot dobra soseda pomagala Bolgariji na noge. —

Druge države.

Minister pravi, da smo z vsemi v prijateljskih odnosih. Torej, kaj hočemo še več? Države nam zaupajo, ker smo jim dolžni, tako Francija in Anglija. S Turčijo smo se pobotali, z Albanijo ni nič posebnega. Grška se bo že pomirila, Nemčija nas prijazno gleda. Torej sami prijatelji krog in krog. Zato pa se tako oborožujemo, da stane vojska nad dve milijardi dinarjev. Rusije ni omenil, čeprav je Rusija največja slovanska država v Evropi. Res, tam še niso najboljši ministri, so še boljševiski, pa kdo more reči, da so po drugih državah samo najboljši možje ministri?

Vatikan.

Države, kjer prebivajo tudi katoličani, so dolžne, da so v dobrem razmerju s poglavarjem katoličanov, s papežem, ki stanuje v Vatikanu v Rimu. Naša država se že dolgo pogaja, da bi se napravil medsebojni dogovor ali konkordat, pa še nič ni. Kadar se začnejo pogajati, pa se že kje spodbujajo, da ne gre s pogodbo do kraja. Dr. Hohnjec je moral v imenu katoličanov reči, da se to malo preveč počasi dela, da katoličani v državi hočemo, naj se čimpreje sklene konkordat.

Zahteve SLS.

Dr. Hohnjec je odločno povdarjal, kaj zahteva slovenski narod glede zunanje politike. Že pri posameznih odstavkih smo omenili njegove ugovore, ki jih je podal na tak način, da so jih zelo vlekli na ušesa, če jim je bilo prav ali tudi neprav. Glavna zahteva slovenskega naroda je: mir med državami in pravica vsem narodom! Posebno pa je branil Dr. Hohnjec v imenu slovenskega naroda pravice Slovencev, ki so še v drugih državah. Govoril je tudi, da ne sme nobeden Slovenec priti pod Nemčijo, če bodo kdaj Avstrijo razdelili. Avstrija namreč težko shaja, pa se misli priklopiti Nemčiji. Če bi se to zgodilo, tedaj se mora meja na severu malo popraviti. Taka je naša zahteva, da mora Koroška pripadati Jugoslaviji, enako tudi Radgona s celo železnico Spilje—Radgona.

Mi smo slišali poročilo zunanjega ministra. On in pa vlada in zastopniki naše države in drugih držav so pa slišali, kaj hoče slovenski narod v svetovni politiki. Njegove zahteve so življenjske in zato pravične. In zvesto jih branijo le poslanci SLS.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Grčija je brez vladarja. Je republika. Bivši kralj je šel zdaj iz Jugoslavije v Rumunijo. Na Grško ne

Matiija Malešič:

Pobožal ga je . . .

Prelepo pojo zvonovi — samo na sveti večer, ko vabijo k polnočnici, pojo tako. Na dolgi, dolgi poti so bili skoro cele tri dni, v Rimu so bili. In ko da se veselijo, da so se vrnili domov, pojo veselo in prešerno; in ko da hočejo pripovedovati o lepotah, ki so jih videli na dolgem, dolgem potovanju, pojo prelepo; in ko da vidijo v srca ljudi, ki se zgrinjajo k cerkvi, pojo mило in v nestrpnem pričakovanju tiste-ga velikega in veličastnega, ki vstrepeta v srcu slehernega, ko zadoni izpred altarja: Aleluja.

Topiči pokajo. Ženske hite s polnimi jerbasi iz cerkve od blagoslova. Trobenta kliče gasilce. Na prostoru okoli cerkve je vse živo. Iz oddaljenejših vasi so že prispeli v gručah možje in fantje, žene in dekleta, otroci, iz bližnjih vasi hite, da ne zamude. Vsa pota, vse steze, vsi dohodi do farne cerkve so polni ljudi, ki jim žari iz oči veselje in sije iz obrazov praznično razpoloženje. Zvonovi vabijo, mило, ubrano, veselo in prešerno vabijo, prelepo vabijo.

Za hrptom očetov, po bližnjih dvoriščih se previra mladina. Sekajo pomaranče, sekajo pisaniče, sekajo jabolka. Nove obleke imajo fantički. Kako bi bilo Vstajenje, kaka Velika noč bi bila to, če bi ne imeli novih oblek? Samozavest in razposajenost gleda iz mladih oči, ko presojajo nove obleke tovarišev,

ko presojajo njihovo izvežbanost v sekanju; ko preiščujejo, komu bi ponudili sekati pomarančo, da je ne bi zasekal, seva iz mladih oči samovoljnost. Misli so pri novih oblekah, pri sekanju, pri pomarančah, pri pisaničah, pri jabolkah in pri računanju, kako bi izvlekel iz sekača čim več denarja, pa bi vkljub denarju prinesel domov tudi pomarančo.

Nekateri nimajo novih oblek, nedeljske obleke nosijo — imajo pa vsaj nov klobuk in se postavljajo z njim. Nekateri nimajo novih oblek, nimajo niti novega klobuka — imajo pa vsaj nove čevlje in se postavljajo z njimi.

Janezek nima nove obleke, nima novega klobuka. Niti nedeljske obleke nima, v vsakdanjo, oguljeno, pokrpano obleko je oblečen, oguljen, pomečkan, preluknjan, poklapljen klobuček ima na glavi. In bos je. Hladno je. Noge ima zelene in so vse vijoličaste od mraza. Stopica z noge na nogo, plazi se od sekača do sekača, vriva se v kroge, ki obdajajo sekače, in pazno presoja, kateremu bi ponudil pisaničo sekati in bi mu je ne zasekal. V hlačnem žepu tišči rdečo pisaničo in velo jabolko. Pomaranče nima.

»Ti, Janezek janezasti, kaj pojdeš tak k procesiji?« Tonček drži roke v žepih novega suknjiča, pogleda svoje nove čevlje in prezirljivo pomeji Janezeka od oguljenega, preluknjanega klobučka do ozebljih, vijoličastih nog. Bahato in glasno govori Tonček, kot da hoče še druge opozoriti na Janezeka, ki ni ob-

lečen za procesijo in ki ne sodi bos in v zakrpani obleki med nje.

Janezku olane rdečica v lica. Povesi oči in se hoče splaziti s Tončkove bližine.

»Kaj se ne preoblečeš?«

»Saj je še časa . . .« reče Janezek tiho. Pa ve, da nima nove obleke, ve, da nima nobene druge lepše in nepokrpne obleke, ve, da nima nobenega drugega klobuka, ve, da so čevlji raztrgani in zevajo, kot da so lačni, ve, da ne bo mogel k procesiji.

»Še časa? Kaj ne čuješ pritrkavanja? Kaj ne vidiš ljudi?«

»Nimam daleč do doma! Hitro se preoblečem.« Janezek se pomeša v polkrog, ki opazuje sekača, ki seka pomarančo pod najtežjimi pogoji: Visoko na steni, kolikor visoko more stoječ na prstih stegniti roko, mu drži fantiček pomarančo; poldrugi korak je odmeril sekaču od stene; novc se mora ves skriti v pomarančo, če ga bo le del gledal iz nje, ga dobil fantiček. In samo z enim zamahljajem mora pognati novc v pomarančo, da se skrije v njej. Težki pogoj in domišljavost sekača, ki je sicer med najboljšimi, vzbuja splošno pozornost. Tišina vlada v polkrogu, vsi opazujejo sekača, še Tonček, ki očividno hoče zbadati Janezeka, umolkne.

Silno zamahne sekač, novc zasika po zraku, prebije fantičku kožo na palcu in pade na tla. Fantiček naglo dvigne roko k ustnicam, sesa kri, ki mu brizga iz palca, in hlastno pobere novc.

Preizkušajte mirne duše najprej vsa mila! - Naposled se boste odločili vendar le za Elsa-mila.

Te mila zdravja in lepote niso samo prijetno dišeča in

močno se peneča toaletna mila, ampak imajo v sebi tudi še medicinsko preizkušena, dobro delujoča sestavine ter so torej koristna proti pegam, lišajem in različnim nečistostim kože. One store kožo mehko, nežno in kljubujočo učinkom vode in mrzlega zraka. Dobi se pet vrst Elsa mil: Elsa lilijino mlečno milo, Elsa glicerinsko milo, Elsa bo-

rakšno milo, Elsa milo za britje, Elsa katrsko ali šampjon milo. Za preizkušnjo 3 kosov Elsa mila je ob enem zavojnico in poštnino za 52 din. proti vnaprej poslanemu denarju. Po povzetju za 10 din. več (za poštnino). Naročila upravičiti: lekarnarju Eugen V. Feller v Donja Stubici, Elsarj 541, Hrvatska.

me. Dosedanji predsednik je odstopil. Zdaj volijo novega. Taka majhna država, pa toliko političnih skrbi. Ni čuda, da Italija leze preko Grške na Balkan.

Na Francoskem je vlada v vedno težjem položaju. Davki tarejo ljudi, da so zadnjič v Parizu štrajkali, tako da so imeli trgovci in gostilničarji en delavni dan vse zaprto. Kmetje zelo trpe vsled velikih davkov. Uradniki so nezadovoljni, ker so preslabo plačani. Notranji minister je odstopil.

Čehoslovaška je slišala prvo besedo svoje nove vlade. Vlada je sestavljena iz uradnikov, upajo pa, da bo imela v skupščini zaslombo, da bo lahko delala.

Poljska država je velika slovanska in katoliška država. Zahtevala je v Zvezi narodov svoj sedež. Njena zahteva se bo obravnavala šele v jeseni. V skupščini so mnogi govorniki nastopiti za tesnejšo zvezo z Rusijo.

Nemčija ima domače težave. Taka kot je sedaj, je itak še prav mlada država. Preje so bile razne kraljevine in kneževine. Zdaj so imeli glasovanje, ali naj se tem bivšim vladarjem njihova posestva plačajo ali ne, pa je 12 milijonov ljudi glasovalo, da ne. Nemčijo vodi zdaj Hindenburg, bivši general. Zato je Nemčija vojaška, čeprav bi tega ne smela. Italijan, ki je zadnji čas malo roge pokazal proti Nemčiji, jih je že skrtil. Zdaj že Italijani hvalijo Nemce, Nemci pa Italijane in nimajo — nobenih nasprotij.

Italija je imela pretekli teden svojevrsten škandal, ki je madež za celo Evropo. Neki od fašistov najeti morilci so umorili poslanca Mateotija na prav grozen način. Zdaj pa so jih sodili. Dva so čisto oprostil, ostale pa obsodili in kralj jih je takoj — pomiloštil. Tako so udarili pravici v obraz. Pa dolgo se ne drži taka stvar, ki je s človeško krvjo oškropljena. Italijanski prestolonaslednik se je tudi že menda ustrašil pred fašizmom. Javno v istih ga je začel hvaliti. To je slabo znamenje.

Razorožitvena konferenca bo v kratkem zborovala, kje, se še ne ve. Morala bi v Švici, pa Rusi tja ne gredo. Na tem zboru se bodo pogovarjali, kako shajati brez tako drage vojske in da države pri svojih preprih ne bi rabile orožja, ampak pameti! Uspehov je pričakovati ravno tako malo kot pri Zvezi narodov, čeprav bi bilo to zelo dobro.

Pisma iz domačih krajev.

Sv. Peter pri Mariboru. — Pri nas smo pokopali 69 let starega Janeza Fras iz Dragučev! Rajni si je oskrboval kurjavo s tem, da je hodil izkopavati šture, ter je v svojem življenju silno veliko drevja podr. Pred par dnevi je podiral hrast in ko se je hrast že nagibal, je opazil, da bo padel tja, kjer je imel od južine posodo. Hoteč isto rešiti, da se ne zdrobi pod padcem drevesa, na kar se je Fras spodtaknil in padel. Hrast, ki je počasi lezel, akoravno ga je njegova žena z vrvo držala, je med tem padel in suha veja je ubogega starčka tako oplazila, da so ga morali nesti domov. Rajni je bil dobra duša, mož stare korenine. »Slov Gospodar« mu je bil stalen gost! Ob času volitev je bil odličen pristaš SLS. Kot žganjekuhar je bil znan daleč naokoli. Kot »molec« namreč, ako je kdo umrl, je bil s svojim rožnim vencem prvi, ki se je umrlih usmilil. V vsaki procesiji, ob vseh priložnostih je svoj glas povzdignil v čast rožnovenški Kraljici. Molil je pač kaj rad, zato pa je ob smrtni uri tudi v zadnjih vzdihljajih še kaj glasno pri molitvi rožnega venca odgovarjal, ter so bile zadnje njegove besede molitev. V življenju je bil bolj reven in skro-

»Hočeš še?»

»Šel.«

V drugič prebije novec fantičku kožo na kazalcu, v tretjič mu jo prebije na dlani, četrtič mu jo prebije zopet na palcu, petič mu jo prebije med palcem in kazalcem. Krvavi fantičku roka in oteka, pa ne odneha; občudujejo ga; tudi sekač ne odneha.

Mož, ki gre mimo in vidi razmesarjeno fantičkovo roko, razzene polkrog in zapodi fantička in sekača.

»Takole, da, takole bi dal sekati svoje jabolko, tudi pisanico! Prinesem ti pisanico i jabolko domov. Ne bodo zapazili mati, da sem ju dal sekati! Kaj ranjena roka! Rane se zacelijo same od sebe!« premisli Janezek in išče z očmi sekača, ki seka pod tako težkimi pogoji. »In za denar, za pridobljeni denar si kupim pomarančo. Če že nove obleke nimam, če že ne morem za procesijo, vsaj pomarančo bi imel, kot vsi drugi v novih in nedeljskih oblekah, ko vsi drugi, katerih starši so premožni. In vsaj malo, malo bi pri vsej revščini doma občutil Veliko noč tako, kakor jo čutijo vsi ti srečni po dvorišču, ki imajo nove obleke, ali vsaj nove klobuke in čevlje.«

Ko komar siten in nadležen je Tonček, lazi za Janezkom in ga zbada in mu greni že itak žalostne trenutke. »Kaj ne razbereš no pritrkavanju, da vsak hip pride procesija iz cerkve? Glej, ljudje se že razvračajo! Edaj se preoblečeš?»

Možno je, da so nekatera mila dobra. Boljše, kakor Schicht-ovo ni niti eno. Najboljše je edino:

Schichtovo milo

znamka „Jelen“.

Kupujte le najboljše milo! Pri uporabi se izkaže, da je najcenejše.

Bodite previdni, ako Vam ponujajo druga mila kot „ravno tako dobra, kakor Schicht-ovo.“

Za najboljšo kakovost jamčita le ime SCHICHT in znamka „JELEN“.

men, potrpežljiv in ponižen povsod, zato mu je plačilo nebeškega raja zagotovljeno.

Jarenina. Dne 21. marca je preminul 83 letni starček Ivan Sekol. Bil je eden izmed najstarejših in navzornejših jareninskih kmetov. Rodil se je na mali kmetiji, kjer je tudi kot mož gospodaril. S svojo marljivostjo si je pripravil lepši dom z obširnim posestvom v Gačniku. Pa tudi kot veleposestnik je ostal ponižen, pobožen ter zaveden slovenski kmet. Tu in tam je popeljal svoje prijatelje v svojo ljubljeno gorco, kjer je živahno in šaljivo pripovedoval svoje doživljaje. Večkrat je omenil, da je pričel svojo srečo s par sto goldinarji, a je isto tudi dosegel, ker je znal varčevati. Mnogo je deloval v naših društvih. Bil je več let predsednik Bralnega društva, član načelstva jareninske posojilnice od njene ustanovitve. Brezdelja še celo v sivi starosti ni poznal. Njegovo čednostno življenje ni bilo brez težav! V najboljši dobi mu je umrla ljubljena žena, starejši sin Tone je postal žrtev vojne. Sedaj upamo, da se nepozabni naš Ivan z obema vred raduje v večno lepih nebesih.

Sv. Rupert v Slov. goricah. Posnemanja vredno! Na sedmini po rajni Marjeti Knezar pri Paulu Korošec se je nabralo za kruh sv. Antona 456 K. Bog naj povrne vsem darovalcem stoterokrat! Domačim in sorodnikom pa izrekamo naše iskreno sožalje!

Polenšak pri Ptuj. Po več ko enoletni težki bolezni, previden s sv. zakramenti, je umrl Martin Kvar iz Lasigovec, v starosti 64 let. Pokojni Martin je vse dneve svoje težke bolezni prenašal z najlepšo potrpežljivostjo in udanostjo v voljo božjo. Bodi mu zemljica lahka!

Polenšak pri Ptuj. O Božiču lanskega leta je poteklo 4 leta, odkar sta bili v Slomih umorjeni dve ženski, Treza in Albina Visenjaka. Kljub skrbnemu poizvedovanju orožništva se ni moglo dognati, kdo da je ubijalec. Še le sedaj po štirih letih je na smrt obsojeni večkratni morilec Čič, nahajajoč se v mariborskih zaporih, izpovedal, da je on v družbi z Zlahtičem umoril ti dve nedolžni ženski, pod pretezo, da ima gospod Visenjaka veliko svoto denarja. Kakor je izpovedal morilec Čič, je bila odločena tudi smrt gospo-

Janezek ne reče ničesar in se mu skuša izmuzniti izpred oči.

Tonček ga je vzel na piko in ga ne spusti. »Saj se sploh ne preoblečeš! Saj niti ne misliš na to! Saj nimaš nove obleke!« Glasno in strupeno govori Tonček. Ko da mu preseda, da se upa bos Janezek v vsakdanji, zakrpani obleki mešati med nje, ki so vsi praznično oblečeni. Ko da mu hoče sedaj povrniti vso tisto sramoto, ki jo je pogoltal, ko mu je zadnjič v šoli učitelj očital nazadovanje in lenobo, namesto njega pa hvalil Janezka, ki ga je prekosil.

Janezku je bridko pri srcu. Za hip se mu vzbudi kes, zakažni sta bili v Slomih umorjeni dve ženski, Treza in Albina Visenjaka. Kljub skrbnemu poizvedovanju orožništva se ni moglo dognati, kdo da je ubijalec. Še le sedaj po štirih letih je na smrt obsojeni večkratni morilec Čič, nahajajoč se v mariborskih zaporih, izpovedal, da je on v družbi z Zlahtičem umoril ti dve nedolžni ženski, pod pretezo, da ima gospod Visenjaka veliko svoto denarja. Kakor je izpovedal morilec Čič, je bila odločena tudi smrt gospo-

»Pa se sploh upaš med nas — tak! In danes!« Rdečica plane znova Janezku v lica. Jezen pogled šine iz njegovih oči na Tončka, roka se mu krči v pest.

»Saj res! Pogled ga, kak je! In bos!« reče fantiček za Tončkovim hrbtom.

Hipoma začuti Janezek, da ga pomilovalno ogleduje in prezirljivo zaničuje več pogledov. Zave se svojega siromaštva. Jeza gine iz njegovih oči, rdečica

darju Antonu Visenjaku, kar pa se ni moglo posrečiti, ker je slučajno Anton ta dan odšel po opravkih v Ptuj.

Sv. Urban pri Ptuj. Ze dolgo ni bilo nič slišati iz naše fare. Tokrat moram poročati en grd zločin, ki se je zgodil 15. marca 1926. Kopalni so v vinogradu pri Beaku in iz strega sovraštva je že po dnevi obljubil Franc Urbanja Tomažu Zelegiku, da bo njemu glavo razbil. Da se ne bi nič zgodilo, sta odšla Zelenik in njegova žena brez večerje domov. Za njima prileti Urbanja in začne Zelenika s pestmi biti po glavi, žena Zelenika hoče svojega moža iztrgati iz rok Urbanja in v tem hipu prileti žena Urbanja, Jožeta in udari s krampom svojega brata Zelenika po glavi, da se ta nezavesten vrne na tla. V istem hipu zgrabi Urbanja Zelenikovo ženo in jo bije z vso močjo po glavi tako, da sta oba v največjem delu za delo nezmožna. Zalostno, da gre sestra nad svojega brata s krampom!

Sv. Andraž v Slov. goricah. Smrt se kaj pogosto oglašuje pri nas, Skoraj nagloma je izstrgala iz rok staršev edinega sinčka, 11 letnega Henrika Šeferko. V ponedeljek je bil še v šoli zdrav in vesel, v petek pa je podlegel vnetju možgan. Vsi šolarji pa tudi odrasli so ga spremlili h grobu, na katerem mu je Ozvatič Janez govoril žalostno slovo. Po poslovnih besedah kateheta, so mu šolarji zapeli gniljivo nagrobnico. Počivaj v miru, dragi Henrik. In zopet je prišla smrt k nam in odpeljala seboj v večnost spoštovanega moža, Franca Nedeljko. Pokojni je bil prijatelj dobrih knjig in krščanskega časopisja in je veliko bral »Slov. Gospodarja«, knjige Mohorjeve družbe, »Bogoljuba« itd. iz teh je izčrpal tisto živo vero, ki ga je krasila. Bil je tudi član tukajšnjega Apostolstva mož, in se redno udeleževal svetega obhajila. Izdihnil je svojo blago dušo ravno tiste dni, ko so naši možje v farni cerkvi opravljali duhovne vaje — tridnevno. Silno je želel, udeležiti se teh duhovnih vaj v cerkvi, pa Bog ga je vzel k sebi, da mu s svojo ljubeznijo vrne njegovo ljubezen do Njega. Znanci in prijatelji so na sedmini zbrali lepo svoto za oslepele invalide in Dijaško semenišče v Mariboru. Počivaj v miru blagi mož; odpodij si na božjem Srcu od težav tega življenja! — Pa tudi nekaj vselega moramo poročati. Odkar se nam je vsiljevala »Domovina«, raste število naročnikov »Slov. Gospodarja«. Le v vsako pošteno hišo pošten list!

Slovenjgradec. Dne 19. marca se je v večnost preselil v 77. letu starosti po kratki, mučni bolezni in z Bogom spravljen gospod Mihael Renner, ki je nad 40 let nepretrgoma zvesto in pošteno služil Gollovi hiši. Dolgo vrsto let, ko še ni tekla železnica skozi našo dolino, je rajni Miha kot postiljon prevažal pošto med Slovenjgradcem in Dravogradom. Na njegovi zadnji poti ga je poleg ostalega občinstva lepo počastilo tudi poštno osobje, ki je s predstojnikom vred k večnemu počitku spremilo svojega nekdanjega dolgoletnega postiljona. Tudi krsto so nosili štirje nameščenci našega poštne urada. Naj v miru počiva.

Sv. Frančišek v Savinjski dolini. Protiverška »Domovina« si skuša tudi med nami pridobiti naročnikov, a ji bo temeljito izpodletelo. Njene židovske vsiljivosti in protikrščanske hujskanja pošteni Ksaverjani ne maramo in se bomo držali našega starega bojvnika za dobro stvar »Slov. Gospodarja«. — Izobraževalno društvo si bo s pomočjo vseh faranov postavilo Društveni dom, ki naj bo spomenik za prosvetno delo vnetih župljanov. Zato pa je dolžnost vsakega, da po svojih močeh pomaga. Res, da živimo v težki gospodarski krizi, ki jo živo občutimo, vendar bo pri dobri volji vsem mogoče, vsaj nekaj prispevati. Dom ne bo morda last kakega posameznika, marveč cele župnije. Izobraževalno društvo in Orel se bosta potem veliko lažje razvijala in delovala. Krščanska društva so pa v sedanjih časih za mladino neobhodno potrebna, če jo hočemo ohraniti na pravi poti. Zato proč z vsemi pomisleki in vztrajno se delo za Društveni dom! — Mnogo družin v naši župniji se pripravljajo na posvetitev presv. Srcu Jezusovemu. Upamo, da se bo sad posvetitve tudi dejansko pokazal in da se bo versko življenje čim bolj poživilo.

Koprivnica. Dne 21. marca je priredilo naše društvo predavanje o zdravju. Naprosilo je higijenski zavod v Ljubljani. Gospod Dr. Mikš je s pomočjo lepih primernih slik pojasnjeval v temeljitem predavanju vzroke in posledice tuberkuloze ali jetike pred dvestopetdesetimi poslušalci; delil nam je tudi dobrohotna in potrebna navodila, kako se je treba varovati; strasten kadilec in alkoholik se

beži iz njegovih lic, prsti se mu ne krčijo več v pest. »Sekati sem prinesel...« iztisne zamolklo iz grla. Ko da se hoče opravičiti, ker je prišel bos in pa v vsakdanji obleki med nje.

»Pokaži! Kaj imaš? Pomarančo?« V Tončkovih očeh zažari. Dober sekač je, kar ne upajo se mu dati sekati. Vse zaseče, skoro nikoli ne zgreši.

»Pisanico! In jabolko!« Janezek pokaže rdečo pisanico in jabolko.

»Kaj to!« Zaničljivo zamahne Tonček z roko.

Janezek z veseljem občuti, da so pozabili na njegovo zakrpano obleko in preluknjan klobuk. Začuti, da je enak med enakimi in se sme spustiti v pogajanja o pogojih sekanja. Zaničljivega zamahljaja Tončkove roke niti ne opazi. »Hočeš? Na steni! Na en mahljaj! Niti nočem, da se skrije novec v njo...«

»To drobno pisanico, ki je morda pobarvan klopotec, sekati na steni?« Porogljiv je naglas Tončkove besede, njegov zaničljiv pogled meri Janezka od pohlapljenega, preluknjanega klobuka do bosih, vijoličastih nog.

Tudi drugi pritrjujejo Tončku.

Janezku je vroče. Ve, da gine njegova veljava in pravica biti med njimi, ki so vsi novi; ve, da začne Tonček zopet z zbadanjem, če prekine pogajanja o sekanju. »Kaj govoriš o klopoteu! Pisanica je, ko vsaka druga! Mati so mi jo dali. Ali hočeš da dva koraka? In da se skrije novec v njo?«

jetlike najprej naleze; odpirajte in snažite kmečke hiše; skropite pred pometanjem in puščajte radi solnce in zrak v sobe, da uničijo tuberkulozne bacile! Zanimivo je bilo, da smo imeli ravno ta dan tudi sklep duhovnih vaj za naše može in fante. Gospod misijonar, organizator fantov je nam prav mnogo lepega in koristnega povedal za najlepši del človeškega bitja, to je za neumrjočo dušo, kako se obvaruje jetike! Ako bomo upoštevali ta zlata navodila, potem bode zdrava duša v zdravem telesu in sreča naša bode res velika! Hvaležni smo! — Naši fanti pa se tudi res gibljejo, pustili so gostilne in ponočevanje, pa vstopili v Prosvetno društvo. Prihodnjo nedeljo že bodo igrali značilno lepo pa teško igro: Fernando. Močno se veselimo! Koprivnica res napreduje. Na svidenje v nedeljo!

Remšnik. Tiho nedeljo, ponedeljek in torek so peli naši svonovi v slovo razni kmetici pod Sv. Pankracijem pd. Metlikar. Bila je posestnica na Remšniku in nekaj gostilničarka ter mati več otrok, med njimi tudi sedanje žene gospoda Jožefa Koležnik. Pokopana je bila v Arvežu, ker je stanovala že preko meje. Zanimivo je, da je želela biti pokopana na Slovenskem, a kaj, ko so predpisi pretrdili in krutili. Zivi pride težko preko meje, a mrtvega pa sploh ne pustijo drugod kakor preko Špilja. Naj v miru počiva.

Sv. Benedikt v Slovenskih gorah. Razne novice. Med letošnjimi mrličji nam je posebno žal za dobrega Marijinega družbenika Jožefa Vurcer, želarja v Zagajskem vrhu. Kmalu za njim je nagloma umrla sosedna Ana Črnko; 28. februarja smo pokopali vdovo Jožefo Mlinarič, bivšo posestnico kmetije slavnega Dominika Čolnika, kralja Slovenskih gor. Podedovala je 30.000 goldinarjev za svojim bratom Janezom Nedok, sodnikom v Cirknici na Kranjskem. Za ta denar je kupila kmetijo, ki jo ima sedaj nje hčerka, omožena Ploj. Dne 11. marca je umrla v Obratu bivša kmetica vdova Katarina Čuček, sestra nekdanjega župnika v Apačah, Jakoba Hanziča. Dne 23. marca pa je v Ithovi umrl Jernej Ješovnik, zaveden in delaven kmetovalec. — V pustnem času smo imeli 13 porok. Neveste smo izvažali, kar 6 jih je šlo iz župnije, med njimi Marija Zupe, dobra hčerka župana Franca Zupe, ki se je kot žena Franca Matko preselila v Mozirje v Savinjsko dolino. Bila je pridna družbenica in spretna igralka. V zameno smo dobili tri žene iz sosednih župnij. — Načrt nove ceste Sv. Benedikt—Gornja Radgona je bil dovršen koncem leta 1925. Pričakujemo, da nam za njo naši poslanci izposlušajo državni prispevek. Ko se to zgodi, jo bodo začela graditi okrajna zastopa gornjeradgonski in lenarški. Silno potrebni smo te cestne zveze. — Da je Sv. Benedikt zdrav kraj, pričajo stari ljudje. Vdova Barbara Kukovec v Štajngrovi je v 90. letu, vdovec Janez Tomažič na Ročici pa v 92. letu. — Veselimo se 60 letnice »Slovenskega Gospodarja«, ki šteje v naši župniji skoraj 200 naročnikov. Zato smo dali liberalni in protiverski »Domovini«, ki so je tudi k nam poslali nad 50 iztisov, returnkarto v Ljubljano. List, ki tako grdo psuje našo katoliško vero, naše škofe in duhovnike, ki hoče pokvariti naš narod, ni vreden da bi prihajal in krščansko hišo.

Črešnjevec—Selnica. (Nepredvidnost ali zloraba.) Višoki gospodje demokratiji iz Ruš imajo v Črešnjevcu v najem lov, katerega pa zlorablajo s tem, da trosijo blizu bivališč strup. Posebno v zadnjem času smo enega lovca videli okoli stopati, ne da bi bil prej naznanjen. Pravijo, da je strup za lisice, ali njihov namen je, več ko mogoče veliko psov in mačk ugonobiti. Ravno sedaj se je videlo na več krajih ležati poginule pse, pa tudi par mačk se je ob zadnjem lovu ustrelilo. Ne pomisli se tudi, da bi lahko kakšna druga žival zašla ter bi se zastupila. Zatorej se je sklenilo, da bodo imeli sedaj ti demokratiji iz Ruš zadnjičkrat lov v najem. Naj si rajši v svojem kraju zastupljajo živali.

Gornja Radgona. Enaindvasetletni dimnikarski pomočnik Ivan Čizmesija, rodом Hrvat iz občine Kraljevec pri Zagrebu, je dne 20. marca do smrti pobil 19 letno Jožefo Lovrec, hčerko Fišerjevega kočijaža v Zlatorogu v Plitvičkem vrhu. Bajga ga dekle ni maralo in se je nad njo tako nečloveško maščeval. Zločinec se je zbal svojega groznega dejanja ter skočil v Muro. Voda pa mu je bila premrzla, zato si je premislil in priplaval na suho. Tu pa so ga zgrabili orožniki in spravili v mariborske zapore. — V nedeljo, dne 21. t. m., po rani sveti maši je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopiju hotelirja Kolerja v Gornji Radgoni. Na pomoč sta prihiteli domača in mestna požarna bramba. Da ogenj ni objel sosednih poslopij, gre zahvala tudi občinstvu, ki je pod spretnim vodstvom par strokovnjakov dalo na razpolago vse moči, da prepreči večjo nesrečo. — Na cvetno nedeljo je uprizorila tukajšnja Dekliška zveza v posojilnični dvorani tridejansko igro: »Iz tmin proti Solncu«. — Razmere v opekarni so tako daleč dozorale, da tudi nasprotniki uvidevajo, kako nemodro so ravnali, ko so nastavili Markoviča za ravnatelja in so mu to-

»Na dva koraka že! Da se skrrije novc, nočem! Saj niti pomaranče ne sekam pod takimi pogoji!«

Janezek se pogaja, pogaja, popušča, slednjič še skoro prosi Tončka. Iz strahu, da mu začne zopet oponašati preluknjane klobuk, zakrpano obleko in bose noge, ne prikne pogajanj. V dnu srca klije upanje, da Tonček le ne zaseče. Upanje klije, da prinese domov i pisnico i jabolko i pomarančo in morda še kaj denarja.

Nato se zgodi naglo in pobliskovito, da se Janezek skoro ne zave, kedaj se je zgodilo: Tonček zamahne, rezko zahrešči lupina pisanic. Janezek se naglo skloni in zgrabi za pisnico. Ko da ne verjame, da jo je zasekal Tonček.

Ko ris se vrže Tonček nanj in mu jo iztrga in pokaže drugim, ki ugotovijo, da jo je pošteno po vseh predpisih zasekal in da je njegova. »Pa mi jo je hotel vkrasti . . .« bruha Tonček ogorčeno in jezno pogleduje Janezka.

»Samo pogledati sem hotel . . .« se opravičuje Janezek. Vidi, da vsi pritrjujejo Tončku. Vroče, vroče mu je pri vsem mrazu, rdečica mu plane v lica, nemiren ogenj gori v njegovih očeh, ves zbežan in ko v vročici reče: »Hočeš še jabolko?« In pozabi na vesti težje pogoje. Burno mu bije srce. Ko da ga je izguba pisnice brez dobička, za katerega bi si kupil pomarančo, čisto zmedla in še vedno ne more verjeti, da jo je res izgubil. Položi jabolko v klobuk.

liko zaupali. Naša kritika v »Slovenskem Gospodarju« je bila popolnoma pravilna.

Celje. Papirna trgovina Slomškove tiskovne zadruge v Celju, tik Marijine Cerkve se vedno lepše razvija. Kako tudi ne, saj dobiš tukaj vse, kar ti more nuditi te vrste trgovina. Novejši čas ima na razpolago tudi krasne molitvenike, rožne vence, križe, kipe itd. Takšnega blaga ti ne nudi v Celju nobena druga trgovina. Danes ima v zalogi že toliko blaga, da prodaja tudi na debelo. Kadar prideš v Celje, ne zamudi si ogledati čedne Slomškove trgovine pri Marijini cerkvi.

Celje. Kramarica pri Sv. Jožefu je pripovedovala, da so jo romarji na praznik sv. Jožefa vpraševali, kdaj je bila v Celju tako velika povodenj, da je odnesla brv čez Voglajno. Ko jim je povedala, da lansko jesen, so se silno čudili, kako da še do tistega časa ni bilo mogoče postaviti nove brvi, ki je tako nujno potrebna. V pomirjenje razočaranim tujcem lahko povemo, da se vrše dalje časa velika pogajanja med okoliško in mestno občino, koliko naj vsaka prispeva za novo brv. Če bodo pogajanja tako naglo napredovala, je upanje, da bodo prihodnje leto že lahko hodili romarji sv. Jožefa čez popolnoma novo brv.

Gaberje pri Celju. V sredo, dne 24. marca smo pokopali 25 letnega fanta Karola Sredovnik iz Gaberja. V nedeljo zvečer, dne 21. marca ga je ustrelil vojak pri smodišnici blizu okoliškega pokopališča, ker se ni zmenil za klic: »Stoj!« Kadar vas vodi pot mimo vojaških objektov, bodite pozorni in previdni! Ta žalosten slučaj je pač dovolj glasen opomin.

Sv. Krištof pri Laškem. Dne 20. marca med 7. in 8. uro zvečer je bil napaden od treh maskiranih roparjev mladi posestnik na Strnici št. 31, gospod Vladimir Kačur. Roparji so ga zvezali, z gobo zamašili usta, mu odvzeli 121 dinarjev gotovine, 1 škatlo globina, 1 škatlo vžgalic, nekaj kovanega drobiža, pol rokava od sukne, ga na to razvezali in odšli. Malo poprej je plačal strešno opeko v trgovini gospoda Puncerja. Ko bi tega ne bil, bi bil ob večjo svoto denarja. Da se mu ni še kaj hujšega zgodilo, smo vsi veseli, kdor ga pozna. Rop se je izvršil na okrajni cesti na prostoru, kjer se od te odcepi občinska cesta, ki vodi proti hiši gospoda Peteka. Pred 14. dnevi je glasoval občinski odbor o naknadnem povišanju občinskega proračuna za 100.000 dinarjev namenjen zgradbi bodoče ubožne hiše. Občina ima danes v Hiralnici v Vojniku šest oseb. Kdor pozna občinsko gospodarstvo, ta ve, kaj stane za toliko oseb hiralnična oskrbnina. S poviškom proračuna s to svoto bi bil naš kmečki in obrtniški stan malenkostno obremenjen, pač pa milijonski kapital rudnika. Možje, kateri so se na to spomnili, so vredni, da se jim vsak človek, ki malo razume socialno vprašanje, odkrije. Pomiljujemo tiste može, ki ne razumejo tega vprašanja, ne znajo ugodnega finančnega položaja občine izkoristiti v človekoljubne namene, so se pridružili onim gospodom občinskim odbornikom — uslužbenecem rudnika — ki so dolžni, da rudnik zagovarjajo, in ga hočejo tudi ti zagovarjati. Po mnenju pametnega in razsodnega ljudstva ne zasluži druge nagrade, kot da bi posameznemu protiglasovalcu izročili enega ali pa več v brezplačno oskrbo nekaj onih oseb, ki so po božji in človeški postavi vredne in potrebne že zdavno, hiralnične oskrbe.

Za proglasitev Slomška — blaženim.

»Oglasnik« lavantinske škofije je prinesel naslednje:

Iz nabožnega in drugega časopisja preteklih 4 mesecev je znano, kako jasno in silno se je ob 125-letnici Slomškovega rojstva pojavila želja vernega slovenskega ljudstva in njegove duhovščine, da bi mogli tega svojega nepozabnega škofa častiti na altarjih kot svojega nebeškega variha in priprošnjaka.

Kot »tolmač teh splošnih želj« je skupščina duhovnikov III. reda sv. Frančiška v Mariboru vložila dne 1. decembra 1925, kakor njena podružnica pri Sv. Lenartu v Slov. gor. že dne 9. novembra i. l., dobro utemeljeno prošnjo, da naj škofijski ordinariat stori potrebne korake za beatifikacijo škofa Antona Martina. V zmislu cerkvenopravnih predpisov je na sestanku dne 17. marca 1926 izvolila za zastopnika svoje prošnje ali za postulatorja pri škofijskem prelatu dr. Ivana Tomažiča, katero izvolitev sem dne 22. marca 1926 odobril in potrdil.

Z dvorišča odhajajo šolarji, šolska zastava že vihra pred šolo, učitelj že zbira mladino. »Sekaj!« Skoro prosi Tončka. Ve, da v temi po procesiji ne bodo več sekali. Ali naj se vrne brez pisnice, brez pomaranče in brez denarja domov? O, saj mora, mora zgubiti Tonček! Če vidi Bog njegovo revščino, njegovo skrb, njegov strah in njegove želje, ne bode dopustil, da zaseče Tonček tudi jabolko.

»Naj bo!« Skoro milostno se odloči Tonček. Zamahne. Jabolko v klobuku se zaziblje.

Urno se skloni Janezek, ga zgrabi in krčevito stisne z obema rokama.

Tonček plane nanj in ga zgrabi za vrat. »Pustiš jabolko, ki je moje? Zasekal sem ga!«

»Ne spustim! . . . Saj to ni mogoče! . . . Oboje izgubiti, pa brez dobička . . .«

Janezek hrope in stiska, stiska jabolko, da mu se lušči vela koža. Prsti se mu vsesavajo v mehko ja bolko.

»Tončkovo je jabolko! Po vsej pravici in resnici! Pa mu ga hoče odnesti!« je enoglasna sodba vseh gledalcev. In v ogorčenju pomorejo Tončku, da se dokoplje do jabolka in izvleče iz njega novc. »Napol gnilo je in vso zmečkano!« reče in ga zažene v gnojnico. In v jezi se zopet zakadi v Janezka.

Na Janezka padajo drobne pesti, Janezka se nemilo dotikajo novi čevlji. Obupno se brani. Ni samo obramba, ki ga sili k obupu, več je: Izgubil je pisnico, izgubil je jabolko brez dobička! Domov naj gre

Postulatorjeva naloga je, da začne zbirati Slomškove spise in podatke o njegovem življenju in delovanju ter tako pripravi gradivo za škofijsko komisijo, ki se bo svojedobno sestavila, da zadevo natančno preišče, presodi in predloži na pristojnem mestu v Rimu.

Ker živo želim, da bi se delo pospešilo, in bi imeli — če je božja volja tako — ob 700letnici lavantinske škofije leta 1928 pokazati že nekak »ozitvinih uspehov, zato vabim in prosim drago mi častivredno duhovščino:

1. Sleherni, kdor je v srcu za to, da bi se nam naša želja izpolnila — in kdo bi ne bil za to —, naj si brez odlaganja zabeleži bodi lastne spomine na škofa Slomška, bodi to, kar je o njem slišal od eventualno še živih sodobnikov in drugih njegovih častilcev, ali kar je bral o njegovem čednostnem življenju in blagoslovljenem delovanju.

2. Naj zbere na posebnem prostoru, kar se nahaja Slomškovih pisem, spisov, knjig ali drugih predmetov, v njegovi lastni ali v tamkajšnjem župnijskem arhivu ali od drugod. Tu sem bi spadali tudi tozadevni sestavki v časopisju v Slomškov spomin, ali vsaj beležke, v katerih listih se najdejo te vrste sestavki in poročila.

3. Gospodje dušni pastirji naj vzbujajo med verniki zanimanje za to važno in sveto stvar, pa naj jih povabijo, da se oglasijo tisti, ki vedo kaj povedati o Slomšku, ali imajo v svoji lasti kaj sličnega, kakor je navedeno pod točko 2. — Imena in naslovi priglasencev naj se škofijsstvu že sedaj naznanijo ali vsaj zabeležijo.

V teku enega ali dveh mesecev bodo župnijski uradi prejeli vprašalne pole, ki jih bo treba izpolniti ter vpsolati, da tako dobi postulator potrebnih podatkov za svoje nadaljnje delo.

Med tem pa hočemo vsa skupaj, duhovniki in verniki, moliti k ljubemu Bogu, naj po svoji sveti Previdnosti poveliča svojega zvestega služabnika Antona Martina Slomška — v svojo slavo in v duhovno korist, kakor lavantinske škofije, tako vseh vernih Slovencev!

V Mariboru, na praznik Marijinega oznanjenja, dne 25. marca 1926.

†Andrej, škof lavantinski.

To izporočamo p. n. javnosti s tem namenom in s to željo, da bi tudi lajki, častilci Slomškovi, ki jih je gotovo zelo mnogo, po svoje pomagali pospešiti to važno zadevo. Kdor ima kakšne podatke, spomine ali spise, ki se nanašajo na tega našega vzor-moža, naj v smislu zgornjih, v prvi vrsti duhovščini namenjenih naročil, ki pa v istem obsegu veljajo vsem vernim Slovencev, to naznani pristojnemu dušnemu pa stirju ali naravnost lavantinskemu škofijsstvu.

Kaj je novega?

NAROČNIKOM IN ČITATELJEM »SLOVENSKEGA GOSPODARJA« ZA VELIKONOČ 1926.

Nikdar še ni moglo uredništvo in upravništvo »Slovenskega Gospodarja« s takim veseljem svojim naročnikom in čitateljem, pa tudi pridnim sotrudnikom voščiti radostne Velike noči, kakor letos, ko pošilja to voščilo v tako lepem in vsebinsko bogatem »Slovenskem Gospodarju«. Upamo, da smo vas s to številko razveselili za lepe praznike. Zagotavljamo Vas, da Vas bomo za naprej vedno v določenih presledkih. Ravno tako pa smo prepričani, da nas boste tudi vi razveselili in bomo skupno razširili »Slovenskega Gospodarja« v vsako hišo po naših lepih krajih, ki-naj jih od mrtvih vstali Gospod milostno blagoslavlja in čuva vse, ki v njih prebivajo!

Obhajajte veselo Veliko noč!

Uredništvo in upravništvo »Slov. Gospodarja.«

brez pisanice, jabolka in pomaranče? In mati mu je branila iti z doma, da ga ne bi zbadali! In jabolko, ki ga je hranila vse od jeseni, da mu ga da za Veliko noč mesto pomaranče, ki je ni mogla kupiti, to jabolko je zagnal Tonček v gnojnico!

Janezek suje, grize, se oteplje z glavo, z rokami, z nogami udarcev, ki dežujejo nanj. Njegov bes in obupna bramba le podžiga napadalca, zlasti tiste, ki občutijo ostrino njegovih zob. Deset jih napada.

Oster klic mahoma razprši klopčič, ki se vije okoli Janezka.

Ko se zave, da ne padajo več udarci po njem in ga ne suvajo novi čevlji, opazi na sebi strog učiteljev pogled.

»Tako torej! To mi napraviš ti, Janezek . . .« reče učitelje jezno in žalostno, ko vidi njegovo pokrpaon in v rujanju raztrgano, vsakdanje, z blatom uamazno obleko, njegove bose, višnjeve noge, njegov od udarcev marogast obraz in v blato poteptan, zmečkan klobuk.

»Gospod učitelj . . .« zajeclja Janezek in se dviga s tal.

Ničesar ne reče učitelj, obrne se in odhiti k šolarjem.

Janezka silno zaboli pri srcu, stisne ga v grlu, zapeče ga v glavi. Pobere zamazan, pomečkan klobuk in se plazí čez plotove in po dvorišnih domov. Opazi, da hiti France k cerkvi v ozki obleki, ki so jo mati posodili pri sosedovih, iz žepa mu gleda jabol-

Današnja številka »Slovenskega Gospodarja« ima dve prilogi in sicer slikano prilogo »Novice v slikah« in »Gospodarske novice«. Čitateljem priporočamo, da te priloge posebej shranjujejo, bodo vedno poučne in zabavne!

Slike za prilogo. Vse prijatelje »Slov. Gospodarka« prosimo, da nam pošiljajo slike, da jih moremo priobčiti v prilogi. Slike morajo biti fotografije, pa zelo dobre, jasne, ostre. Poslati se morajo do 5. dne v mesecu na uredništvo »Slovenskega Gospodarja« v Mariboru, Koroška cesta 5. Se priporočamo za vsako znamenitejšo sliko, več jih bo imelo uredništvo na razpolago, bolj bodo »Novice v slikah« zanimive.

Kraljevo kronanje. Kakor pripovedujejo, se bo dal kralj Aleksander v letošnjem poletju kronati za kralja. Del slovesnosti se bo vršil v samostanu v Žici, del pa v Zagrebu. Po ostali državi bodo istočasno velike slavnosti. Po izvršenem kronanju pričakujejo obisk italijanskega kralja in francoskega predsednika.

Na seji širšega okrajnega odbora SLS za okraj Maribor desni breg, ki je bila na Cvetno needljo, je poročal g. poslanec Vesenjaj o gospodarskem in političnem položaju, tajnik Kranjc o časopisju in o organizaciji SLS, ki je v okraju do zadnje župnije prav prazgodno izvedena. Sejo je vodil načelnik okrajne organizacije poslanec Falcz.

Osrednja štajerska vinarska zadruga v Mariboru je začela poslovati. O važnosti te zadruge in njenem delu bomo prihodnjic priobčili kaj več.

Nova elektrarna v bližini Maribora. Pred vojno je nameravala mariborska občina zavezati Dravo pri Kamnici ter postaviti veliko elektrarno, kjer bi dobivala tok za mesto Maribor. Prehitela jo je švicarska družba, ki je zgradila elektrarno na Fali. Na ta način je mariborska občina ceneje prišla do potrebnega toka, kakor če bi si mogla graditi lastno elektrarno. Koncesijo za zgradbo pa ima občina še vedno. Zadnje čase se je raznesla okrog novica, da graditev elektrarne pri Kamnici še ni padla v vodo. Za načrt se baje zanima zagrebška občina. Zagreb se vedno bolj razširja v velemesto, nima pa dovolj električne sile, da bi zadovoljil vsem potrebam meščanov. Zato je nameravala zagrebška občina zgraditi elektrarno pri Krškem na Savi. Pogajanja za odkup zemljišča so se že vršila, toda kmetje-poseselniki so bili predragi in do odkupa zemljišč še ni prišlo. Poleg tega bi dajala Sava premalo moč in bi nova elektrarna le deloma krila potrebe Zagreba. Edino na Dravi se da v Sloveniji zgraditi elektrarno v velikem obsegu, kot je ona na Fali. Zato namerava baje zagrebška občina zgraditi pri Kamnici elektrarno ter napeljati tok po daljnovodih v Zagreb.

Za prebivalstvo ob severni meji. Po novi trgovinski pogodbi z Avstrijo bodo obmejne izkaznice (prolaznice, dvolastniške legitimacije itd.) imele veljavo eno leto. Poslanec Franjo Žebot je dne 22. marca v skupščini v odboru za trgovinsko pogodbo obširno govoril o pritožbah prebivalstva na meji. Zahteval je, da se naj krivice in šikane odpravijo. Predlagal je, da bi naši ljudje smeli vstopati tudi v avstrijske vlake, ki vozijo po našem ozemlju. Osebnih vlakov iz Dunaja naj bi obstali tudi na Pesnici. Minister Krajač je obetal, da bo podpiral želje naših obmejnih občin.

Mlini ob Muri v Avstriji. V Slovenskih goricah je premalo mlinov, ki bi mogli zamleti pšenico, rž, ajdo, ječmen in drugo zrnje. Radi tega smo se borili takoj, ko se je določila nova državna meja, za to, da se dovoli prebivalstvu med Muro in Dravo uporaba mlinov in žag ob Muri na avstrijski strani. Par mlinarjev v Slovenskih goricah, ki pa niti ne morejo oskrbeti domače občine z moko, je dne 11. marca t. l. napravilo vlogo na glavno carinarnico v Mariboru in je zahtevalo, da se ukine prevoz žita v avstrijske mline. Carinarnica je z dopisom št. 7963 dne 16. marca t. l. ugodila zahtevi mlinarjev in prevoz zrnja v avstrijske mline je bil tik pred prazniki ustavljen. Ta prepoved je hudo zadela prebivalstvo v severnem

delu Slovenskih goric. Velika noč je tu, a moke nil Vrli župan občine Polička vas g. Ivan Breznik se je v imenu drugih obrnil do podpisane s prošnjo, da izpolnje zopetno dovoljenje za uporabo avstrijskih mlinov. Posrečilo se mi je, dokazati oblasti, da tistih par malih mlinov med Muro in Dravo na noben način ne more zamleti vse pšenice, rži in drugega boljšega zrnja, kar ga ljudje v tem ozemlju potrebujejo za živež. Saj imajo tukajšnji mlini vodo samo kadar se sneg tali ali pa ob velikem deževju. To priznavajo pametni mlinarji sami. Naš kočar ali viničar pa ne more trohico zrnja nositi ali peljati 30 do 40 km daleč v Fram. Nismo proti poštem mlinarjem, ali gla vne so zahteve in potrebe prebivalstva. Radi tega sem storil takoj potrebne korake in zahteval v imenu občin in ljudstva sploh, da se zopet dovoli uporaba mlinov in žag v Avstriji. Carinarnica v Mariboru je nato z dopisom K Br. 7963 dne 24. marca naročila carinskemu oddelkom Sladka gora, Ceršak, Sv. Kungota in Št. Ilj, da ne smejo delati nobenih zaprek ljudem, ki peljejo zrnje za lastno uporabo v mline v Avstriji. Pač pa mora vsakdo, ki pelje zrnje v mlin, ali ga nese, imeti v rokah uradno potrdilo občinsk. urada, da v bližini ni takih mlinov, na katerih bi lah ko predelati žlahtno zrnje v moko. Na to potrdilo mora župan djeti pečat in svoj podpis. Carinarnica v Mariboru je v svojem dopisu še posebej naročila carinskemu odelkom, da morajo iti ljudem na roko posebno radi velikonočnih praznikov. Tako je hvala Bogu ta zadeva sedaj dobro rešena. Prosim pa vse prizadete občine in posameznike, da me naj takoj obvestijo, če bi zopet ne bilo kaj v redu. Ker ne morem vsem prizadetim posebej pisati, Vam sporočam to potom »Slovenskega Gospodarja«. Velikonočne po zdrave! — Franjo Žebot.

Požar na železnici. Ko je vozil tovorni vlak iz Št. Ilje v Maribor, je proti Pesnici začel z lesom naložen vagon goreti. Na Pesnici so ga takoj odklopili, telefonirali pomariborsko požarno brambo, ki je takoj prihitela gasit. Vročina je bila izrenda in rešiti se je dalo prav malo. Gmotna škoda je velika.

Neverjetno. Zgodilo se je, da sta se dva nemška gostilničarja iz graške okolice po dolgem obotavljanju vendar zopet odločila za obisk spodnještajerskega vinogradnika, s katerim sta imela pred vojno dolgoletne kupcijske zveze. Z uvoznim dovoljenjem v žepu jo mahnela v naše vinske gorice. Vinogradnik sprejme z veseljem stara kupca in kmalu je pogodba sklenjena v obojestransko zadovoljnost. Eden se je veselil dobrega vina in razmeroma nizke cene, drugi, da dobi denar za plačilo dolga in nakup galice in drugih potrebščin za poletje. S kontrolnim listom naših finančnih odpravnih vinov je med veseljem pokanjem bičev in vriskanjem foringašev srečno dospelo na železniško postajo in odtod na carino. Tu pa so zahtevali naenkrat še potrdilo, da je imenovan vinogradnik »platil vse poreze« (davke). Nemška kupca sta sicer trdila, da ju to nič ne briga, toda vino ni smelo naprej brez tega potrdila. Težkim srcem sta torej šla na davkarstvo. Toda o groza! Kmet je z davki zaostal za pol leta. Potrdilo o plačanih davkih se ne more izdati. Kaj sedaj? Imela sta že velike stroške, zamudila sta več dni, vino nujno rabita, imata dobro kapljico že na obmejni postaji, dovoljen uvoz, toda izvoz je — nemogoč, ker kmet ni plačal vseh davkov. Vsa obupana se vrnela na carino. Končno se dovoli, da smeta vino odpeljati, ako plačata štiri odstotke od vinske vrednosti kot varščino za neplačane davke. Težkim srcem sta odšla tudi ta denar, blagoslovljalo modre odredbe naše vlade in s trdim sklepom, da se nikdar več ne povrneta v blaženo Jugoslavijo po vino, sta jo mahnila zopet nazaj proti Gradcu.

IZ NAŠIH MEST.

Maribor.

Dijaški dan je proslavilo mariborsko katoliško dijaštvo na praznik sv. Jožefa. Dijaki so pričeli proslavo s prejemom sv. zakramentov in službo božjo. V dvorani Zadruga gospodarske banke se je dopoldne vršilo zborovanje, na katerem je govoril tudi dr. Korošec. Popoldne se je vršila slavnostna akademija. Dijaškega dneva so se udeležili zastopniki dijaštva iz Ljubljane, Celja, Ptujja in Zagreba. — Katoliška omladina je praznovala na praznik, v četrtek, dne 25. marca obletnico razvitja prapora. Napravila je obhod z godbo po mestu. Društvo je zelo agilno

Janezkovo? In ravno danes! Ravno sedaj ob Vstajenju!

Topiči pokajo. Pred cerkvijo plapolajo cerkvene bandere. Ubrano pritrkavajo v stolpu, prelepo pojo zvonovi. Ne vabijo več, nič več ni v njihovi pesmi na petega pričakovanja. Veliko, silno radost oznanjajo čez hribe in doline, preveliki skrivnosti pojejo udane hvalnice? »Gospod je vstal ...«

Srca so polna, iz obrazov žari veselje vsem, ki stopajo za plapolajočimi banderami, vsem, ki prisluškujajo cingljanju zvončkov ob nebu, vsem, ki čuvajo domove in poslušajo radostno pritrkavanje v zvoniku.

Janezek beži pred procesijo, pred plapolajočimi banderami, pred cingljanjem zvončkov ob nebu, pred vsem tem veličastvom in sijajem. Ah, saj ne sodi v vso to razkošje, o katerem je sanjal in se pogovarjal z bratci in sestrici vsak dan vse od Božiča. S svojo nesrečo v srečo, s svojo žalostjo in obupom ne sodi v to razkošje. V svoji raztrgani, pomazani obleki, po izgubi jabolka in pisanice, po pretepu, po krčevitem materinem joku, ki ga je povzročil, niti ni vreden, da bi vsaj od daleč gledal procesijo. Ni vreden, da bi okusil v srečo vsaj trohico fiste radosti, ki polje sedaj po žilah slehernega in ki žari iz obraza tudi najbednejšemu v procesiji in med gledalci.

Ni vreden, ni vreden po vsem tem!
Solze se suše v očeh, telesce se pa tem huje stre sa v žalosti in jezi in osramočenju. Ko v krču se stre

ter namerava postaviti celo svoj dom. — Mariborska družba se proslavila »Materinski dan« z raznimi prireditvami. Najlepše je uspela akademija Orliškega krožka, koje se je udeležil tudi škof dr. Karlin in mariborski župan dr. Leskovar. — Krščansko žensko društvo je izročilo prevr. škofu dr. Karlinu diploma častnega članstva v znak hvaležnosti za njegovo naklonjenost napram društvu. — Mohorjeva družba se v mestu zelo širi. Število naročnikov je lelo narastlo za 70 odstotkov od lanskega. — Počitnice na mariborskih solah so se pričele v sredo, 31. t. m. Ulice se zopet postale bolj puste, ker ni več živahnih dijakov. — Na mariborskih srednjih solah se je vršila preiskava radi ravnih nerednosti. Na ženskem učiteljskem so odkrili celo velik primanjkljaj v blagajni, katerega pa je poravnal neki mariborski advokat. Kakor se sliši, bo več profesorjev predstavljanih, nekateri pa upokojeni. — V mestu se je pojavila nekaj Armencev, ki nabirajo z dovolitvijo velikega župana prispevke za siromašno armensko decu. — Srednja vinarska šola dobi svoje lastno poslopje. Dosedaj je bila nastanjena v Kmetijski šoli, toda premali prostor je ovrzal oba zavoda. — V mestu je zelo razširjena influenza. Mnogo ljudi boluje na tej sitni boleznii, smrtnih slučajev pa še k sreči ni zahtevala. — Zajčjeješko društvo je priredilo na vrtu hotela Halbwild razstavo domač. zajcev, ki je vzbujala splošno zanimanje. — Tatovi so v mestu zelo prefrigani. Nedavno so obiskali mariborske šole ter okradli blagajne. Elegantno oblečen goljuf pa je te dni oškodoval dve trafikantini za več tisoč dinarjev. Ukradel jima je več dragih kolekov. — Razne nesreče so v mestu zelo pogoste. Zele Ivan, 45 letni ključavničar v železniški kurilnici se je pri popravilu stroja ponesrečil in dobil rano na glavi ter telesne notranje poškodbe. Potež Alojzij, 59 letni železničarski kotlar, se je istakato ponesrečil. Na desno nogo mu je padla 300 kg težka železna plošča in mu zmečkala stopalo. — Potočnik Alojzij pa je prišel po nesreči z levo roko v stroj, ki mu je odrglal dva prsta. Vsi so bili prepeljani z rešilnim vozom v bolnico. — Na postaji Pesnica pri Mariboru se je vnel vagon lesnega oglja. Zažgala ga je iskra iz lokomotive. Gasit je prihitela mariborska požarna bramba, ki je pogasila tleče oglje še le po večurnem napornem delu. — Stavbena podjetnost se je v Mariboru na pomlad oživila. Mestna občina je dogradila hišo v Franciškanski ulici, veliko stanovanjsko hišo v Smetanovi ulici pa zdaj zida. V načrtu ima občina še graditev malih, cenih stanovanjskih hišic, katere bo deloma zgradila sama ter jih prodala na odplačilo v obrokih, ali pa jih bodo zidale stanovanjske zadruge. Veliko zanimanje je vzbudil tudi načrt župana dr. Leskovarja, da se zida občinska novo občinsko hišo ali rotovž. Dosedanje poslopje je premajhno; sezidano je bilo pred 400 leti. — Pokojniški zavod je sezidal na Kralja Petra trgu veliko hišo s 35 stanovanji.

Celje.

Iz Savinje so potegnili v Petrovčah pri Celju nekdanje komija pri Stermeckiju v Celju, Pankracija Poteka. Ni znano, ali gre za samomor ali za nesrečo. — Vojaška straža pri smodiščnici pri pokopališču je ustrelila 25 letnega Karla Sredovnika, ki se je neprevidno približal smodiščnici ter ni obstal na klic »Stoj!« — V zaporih sodišča si je preprezal žile jetnik Salamun. Ohranili so ga pri življenju. — Novo pokopališče si žele napraviti lazaristi pri Sv. Jožefu, ker je okoliško preoddaljeno. — Nepoštene uslužbenca so zasacili na celjski pošti. Ivan Osamir je odpiral iz Amerike došla pisma ter kradel iz njih denar. Njegova čemerna zapravljalnost ga je izdala in sodišče mu je prisodilo tri mesece ječe.

Ptuj.

Dne 30. aprila so bile v minoritski cerkvi blagoslovljene nove orglje. Vršil se je nato cerkveni koncert, pri katerem je sodeloval tudi slavni pevec, franciškanski pater Kamilo Kolb. — Stavbeno gibanje v Ptujju je precej živahno. Letos bodo dograjene tri hiše, katere so začeli zidati lani; zidajo jih: trgovec Vrabil in podjetnika Treo in Paulih. — Nasproti glavarstvu podirajo staro hišno poslopje, ki je kvarilo vso okolico. — Okrajni zastop ptujski je na raznih križiščih okrajnih cest dal napraviti kažipote in daljinarje. Komaj pa so bile tablice nameščene, že so se našli ljudje, ki so čutili potrebo, da jih uničijo. Ravnotako so doslej neznanji storilci izruvali in posekali na več krajih ob okrajni cesti drevesa. Oblastvo so uvedla preiskava in zasledovanje krivcev. Bilo bi želeli, da ljudstvo samo v tem oziru oblastem na roko, da dobe zlobneži, ki dotičnemu kraju kakor ne delajo časti, zasluženo kazni.

Shod radičevcev pri Sv. Petru pri Mariboru. Od Sv. Petri pri Mariboru smo prejeli: Saj res, tudi nas je počastil na Jožefovo g. Lipovšek s svojimi gospod-

ko. Zapazi Miciko, hitečo k cerkvi v preohlapni obleki, ki jo je materi podarila poštarica. V roki drži rdečo pisanico. Vidi Joška, ki se igra na pragu z jabolko in rdečo pisanico.

Janezek se ne more več premagovati. Silno za- joče. Obup, kes, jeza na vse zveni iz njegovega joka.

Jožek preneha z igranjem, začudeno pogleda brata in steče povedat materi.

»Križani Bog, kak pa si?« se zgrozi mati, ko ga zagleda. »In še danes sem ti pokrpala in osnažila obleko.«

Še huje joče Janezek.

»Nesrečni otrok! S kom si se zopet ravsal? Kje imaš pisanico in jabolko?«

V Janezku kipi vse skozi solze in jok: »Zakaj mi niste kupili nove obleke?«

»Kaj sem jo mogla?«

»Vsaj pomarančo bi mi kupili! Vsak drugi jo ima, le jaz ne!« Trmasto govori Janezek in glas mu drhti v joku ko da hoče vso svojo jezo iztresti na mater.

»Da atek še živi, bi imel novo obleko, dobil bi pomarančo ...« Jok, krčevit jok pretrga materi besedo.

Janezek bridko občuti materine solze. S trmo si srca ni olajšal. Še huje mu je. Počilo bi mu srce v vsej tej nesreči.

Ali je v vsej fari, ali je vsenaokoli, koder vidi oko, ali je kje na božjem svetu nesrečnejše srce ko

sa telesce, v grlu potrkvavajo glasovi, ki ne morejo iz srca na dan.

Pojo zvonovi, prelepo pesem pojo. Še nikdar niso peli tako veličastne, tako prelepe pesmi. Še nikdar niso brneli njihovi glasovi tako milo.

Pojo, ko da so vlti iz samega čistega zlata!

In kako, kako, Janezek, da pojo tebi tako milo, prelepo? Zakaj so ti pregnali vso tugo iz srca, ko pojo tako usmiljeno?

Janezek, kje pa si pravzaprav? Niso to glasovi domačih zvonov, ni nikjer domače cerkve, ne gre procesija po vasi, ni nikjer domače hiše, ni jokajoče matere, ni Joška ... Tuj vrt, čuden vrt, takega niti v pravljicah ni nihče opisal. Vojaki po vrtu, čudno oblečeni — o, čisto taki so ko tisti, ki stražijo božji grob. Isti so! Glej tistega temnogledlega, bradatega, ki gre z dolgo sulico proti tebi.

Janezek se zgrozi. Hoče se skriti, nima kedaj pomisliti, kako je prišel v ta čudni vrt. Ledeni mu kri po žilah, nikamor ne more z mesta. Tisti bradati, temnogledi vojak koraka vse hitreje proti njemu in nagiba sulico.

Zakričal bi v strahu — pa ne iztisne besedice iz grla. Ves dreveni v grozi.

Tisti hip, ko mu nastavi bradati vojak sulico na grlo, se vrt silovito strese. Vojak telebi po dolgem na tla, sulica mu odleti z roke. Skala, ogromna skala tam v ozadju vrta se truščema razpoči in

In ...

skimi kmeti. No, Šentpeterčani so se zanj in njegovo švigašvaga-politiko zmenili toliko kot za babje pšeno, ki ni dež in ne sneg. Prepričani smo, da g. Lipovšek pri vsej svoji podjetnosti ne bo vrugu repa izdril. Židovsko vstrajnost pa ima, to mu priznamo.

Vsi, ki prejmejo danes »Slovenskega Gospodarja« na ogled, naj takoj po položnici pošljejo naročnino! Do tistega časa, dokler ne prejmemo naročnine, ne moremo pošiljati lista. Prosimo za točnost in mi se bomo gotovo tudi potrudili, da bomo vedno točni.

Naročnina naša:

za celo leto 32 dinarjev,

za pol leta 16 dinarjev,

za četrt leta 8 dinarjev.

Uprava »Slov. Gospodarja« v Mariboru.

Kristusovo življenje (Pasijonske igre) predvaja kino »Apolo« z Mariboru, Slomškov trg 17, v krasnem filmu pod imenom I. N. R. I. Film je popolnoma nov, izdelan pod protektoratom francoske, belgijske in nemške višje duhovščine ter je kot tak odlikovan z zlato kolajno in z briljantno zvezdo ter se nikakor ne sme primerjati s starejšimi filmi podobne vsebine. Da se omogoči ogled pasijonskih iger tudi prebivalstvu z dežele, se vršijo predstave vsaki dan od 9. do 12. aprila ob 4., pol 7. in pol 9. uri, v nedeljo, dne 11. aprila pa tudi ob pol 11. uri dopoldne in ob pol 3. uri popoldne. Cene so: 3, 6, 10, 12 in 14 din. za osebo. — Še nikoli nam ni bilo trpljenje Jezusovo tako krasno in naravno prikazano, kakor v tem filmu, katerega izdelava je stala velike milijone denarja v zlatu. Velike pasijonske igre, posnete v Jeruzalemu in Betlehemu ter na grobu Kristusovem, pomenijo za vsakega kristjana pomemben dogodek, ker odpadejo sedaj draga in s težkocami združena potovanja v bavarski Ambergau, kjer se vršijo svetovnoznane pasijonske igre. Nikdo naj torej ne zamudi te prilike in na jsi ogleda ta prekrasen film o Jezusovem rojstvu, življenju trpljenju in smrti!

Shod SLS v Gornji Polskavi. Na praznik dne 25. marca, je imel poslanec F a l e ž politični shod. Govoril je nad dve ure. Podal je obširno poročilo o političnem in gospodarskem položaju in o mučnem delu Jugo-slovanskega kluba v skupščini. Ostro je kritiziral neobjavljeno in škodljivo politiko Radiča in Pucelja. Navdušenje in zanimanje ljudstva je bilo splošno in ko je govornik med burnim odobravanjem končal, so se čuli klici: »Škoda, mi bi še dalje poslušali!« Po shodu se je en del ljudstva okoli poslanca zbral in dolgo časa so stali v živahnem političnem razgovoru. Shod je bil brez vsake agitacijske priprave izredno dobro obiskan in so mnogi prejšnji nasprotniki danes v našem taboru. Od tega lepega shoda se je samo en pristaja Pucelja nekaj osramočen in godrnjaje odstranil. Da, v Gornji Polskavi ima danes SLS glavno besedo!

Šentilske novice. Prvo darilo efektne loterije Prosvetnega društva pri Sv. Petru pod Sv. gorami je dobil Šentiljčan. To je vrl mladenič Ignac Šef iz Selnice ob Muri. Dobi hišno opravo, ki je baje vredna 7000 dinarjev. Čestitamo! — Po Ceršaku in Selnici najbolj širi protiversko »Domovino« nekdanji Orel Karl Hercog, katerega oče je bil pred leti najbolj spoštovani mož v fari. Zdaj pa se je vdnil s svojim sinom popolnoma brezverski in veselrbski demokratiški stranki. Nihče od naših se ne bi smel dotakniti »Domovine«, ki širi strup. — Znana agitatorja v Ceršaku Rudolf Hamer in Karl Hercog prideta sedaj kmalu pred okrožno sodišče. Bodo jim malo roge odbili. Že ni bilo mogoče več jima v okom priti. Ker sta bolj srbofila, bosta najbrž sojena po paragrafu 104 srbskega kazenskega zakona.

Katehetske nagrade. Veliki župan mariborske oblasti je izdal dne 21. marca 1926 P. br. 1512 I 26, naslednji razglas: Vse veroučitelje, dušne pastirje,

učitelje na ekskurendnih šolah in oddelkih za oddajene otroke ter nestalno nameščene učitelje ročnih del pozivljamo, da predložijo vsaj do 5. aprila t. l. prijave za nagrade in potnine, na posebni poli vsako, v smislu razglašene bivšega višjega šolskega sveta v »Uradnem listu« št. 8 iz leta 1923 (Lav. šk. ur. list 1920 II) s to razliko, da navedejo samo eno razdobje, in sicer čas od 1. januarja do 31. marca 1926. Veroučitelji naj pošljejo prijave naravnost računovodstvu delegacije ministrstva financ v Ljubljani, vsi ostali pa uradnim putem po sreskih poglavarjih velikemu županu mariborske oblasti.

Zlahtičevi zakladi. Pred dobrim tednom je bil v Mariboru usmrčen roparski morilec Zlahtič iz Brega pri Ptujju in njegov pomagač Čič. Po mestu se sedaj širijo govorice, da je Zlahtič pred smrtjo izdal, da ima zakopanega veliko denarja, ni pa hotel povedati mesta, kjer se denar nahaja. Baje bo na teh govoricah nekaj resnice, kajti splošno je bilo znano, da je bil Zlahtič zelo premožen mož. Pri ropanju je moral nagrabiti lepe svote denarja, katerega pa pri najbolj natančni preiskavi v njegovi hiši niso nikjer našli. Tudi v nobenem denarnem zavodu ni imel denarja naloženega. Ljudska govornica mora imeti tedaj sigurno kako podlago in ni izključeno, da bodo nekde ti zakladi zagledali beli dan.

Proč z liberalno kugo! Od Sv. Jakoba v Slov. gor. poročajo: Malo daleč od Ljubljane smo tu za mejo, pa so se nas slednjič vendar spomnili in nam zadnji teden poslali cele kupe »Domovine«. Nekateri družine so dobile kar po dva ali tri izvode. Priložen je bil listek, na katerem se je bralo, da »Domovina« ni brezverski list, ampak da so to prazne čenče. Šentjakobčani pa mislimo, da so tisto same prazne, povrh pa še hudobne čenče, kar »Domovina« piše. Zato naj le gre, odkoder je prišla. Da vsak goljuf svoje prave namene skriva, to pa že tako vemo. Sicer pa nas zadnje tedne že dosti nadleguje influenza in druge bolezni, in zato še manj potrebujemo te liberalne kuge iz Ljubljane.

Glas proti Zerjavovi »Domovini« iz Huma pri Ormožu. Kakor je že našim čitateljem znano, hodi »Domovina« širom Slovenije na ogled. Tako se je pritepla in vsilila tudi našim občanom, a naletela je ponekod na hud odpor, nekje je zabredla celo med ljudi, ki sploh nimajo smisla za časopise. Mi smo jo kaj hitro obsodili. Pravi volk v ovčji obleki! Naj gospodje okoli »Domovine« rajši sebi izboljšajo velikonočne praznike, nam pa naj ne kvarijo velikonočnega okusa, ker pristašev vse eno zaman iščejo. Nakopavajo si s svojo vsiljivostjo le še večjo sramoto. Zatreji in omajati nam hočejo našo vero, toda zastoj! Rajši v vsako hišo »Slovenskega Gospodarja«, ki je že tako kakor večina po Sloveniji gospodar tudi naše občine. Če hočejo s tem malovrednim listom ustreči naši želji po pisankah, se zelo motijo. — Fant iz Huma.

Tatovi v Bukovih pri Ptujju. V noči dne 20. marca t. l. so dosedaj še neznan tatovi vdrli v hišo tuk. krojača Martina Janžekovič ter mu odnesli vso njegovo, od žene in otrok obleko, zraven pa še v delo donešene in na polovico izdelane obleke. Ker je g. Janžekovič mlad in skrben gospodar, je šival na stroju do polnoči, nakar je tudi trdno zaspal, tako da ni slišal popolnoma nobenega ropota. Tatovi so vdrli skozi okno, izdrli železne križe in odnesli blaga v vrednosti čez 3000 dinarjev.

Razne novice od Sv. Marjete niže Ptujja. Imeli smo na Jožefovo pa do nedelje tridnevne duh. vaje za fante! Vodil jih je častiti gospod pater Hazimali iz Ptujja. Z lepimi pridigami je pridobil vse fante in tudi može k sv. zakramentom. C. gospodu patru za njegov velik trud iskreni: Bog plačaj! — Regulacijska dela, ki so bila objavljena za to zimo na Dravi, se še niso pričela, razen, da se je zajezilo Dravišče. To pa precej daleč od izstoka iz Drave, da je tako, ko če bi kje v vasi začela goreti hiša, da bi začeli braniti pri tretjem sosedu, pa ne zraven pri prvem. — Malo snega smo dobili, ki je zadržal nam Poljancem kopanje v goricah v Halozah. Pa bomo morali pozneje bolj zavihati rokave pri delu. Tudi dejstvo, da ni mogoče prodati vina, ker je cena skoraj slabša ko preje o Božiču, ni tolažljivo

za naše vinogradnike. Bi res trebalo v krajšem času prirediti vinski sejem v Ptujju, kakor se je o tem svoječasno že pisalo v tem listu. Mogoče bi takrat bilo kaj izdatnejše kupčije v vinom. — Tukajšnji »lukarji« so tudi večinoma razvozili svojo robo. Bila je slaba kupčija, ker kakor povsod, tako tudi bratom Hrvatom, glavnim odjemalcem, primanjkuje denarja, ker je kupčija z njihovo koruzo istotako slaba. — Misel o elektrifikaciji »Lukarije« (Spodnjega Ptujjskega polja) je utihnila. Škoda! Isto znamenje slabih časov!

Usmrčitev v Celju. Dne 29. marca t. l. je bil na dvorišču okrožne sodnije obešen Josip Hotko, trgovec iz brežiškega okraja. Hotko je dne 28. februarja 1925 zavratno umoril in oropal mesarja Kraljiča, ker je slutil pri njem večjo svoto denarja, in ga je zaradi tega že dalje časa zasledoval. Usodno noč se mu je nudila ugodna prilika, da se polasti njegovega denarja. Počakal je Kraljiča, ki se je vračal s kolesom iz gostilne proti domu, za železniškim nasipom blizu Dobove. Ko se mu približa na kakih 20 korakov, ga je ustrelil z lovsko puško. Zadeti je zakričal: joj, joj, ter še tekel kakih 20 korakov. Nato je Hotko ustrelil drugič in Kraljič se je zgrudil mrtev. Hotko je zavlekel mrliča na železniški tir, ko mu je še poprej vzel 11.000 dinarjev. Brzovlak je truplo popolnoma raztrgal. Sum je takoj padel na Hotkoto. Orožniki so ga aretirali in on je tudi priznal umor in rop ter je bil pred celjsko poroto obsojen na smrt na vesalah. Obsojenec je simuliral blaznost ter celih 10 mesecev ni hotel niti besedice spregovoriti. Tudi duhovniku, ki ga je hotel pripraviti na smrt, ni hotel niti besede odgovoriti. Molče si je pustil zvezati roke, molče je stopil pod vislice. Tudi izreden slučaj!

Smrt v visoki starosti. Iz Razborja pri Zidanem mostu smo prejeli: Preteklo soboto, dne 27. marca, smo položili k večnemu počitku najstarejšega moža v naši fari Jožefa Pompe v 91. letu starosti. Rajni je bil ugleden mož, korenit v veri, oče na vojski padlega dr. Franja Pompe. Kako je bil v fari spoštovan, je pričala obilna udeležba na njegovi zadnji poti na pokopališče. Še živeči isto stari njegovi ženi in obitelji Vidmerjevi iskreno sožalje!

Umor bogatega berača. Že oktobra l. l. je bil v Zagrebu umorjen berač. O morilec se do sedaj ni ničesar izvedelo. Zdaj pa so oblasti ujele nekega Tomičiča, ki je priznal, da je sodeloval pri umoru tega berača. Glavni krivec pa je bil Simon Novak iz Rog. Slatine, ki pa se je ravno nahajal v mariborski jetnišnici. Zdaj se je že toliko izvedelo o dejanskem stanju, da je berač imel samo v denarnici 50.000 D. Bržkone pa je imel doma še veliko večjo svoto. Upajo, da bosta morilca vse priznala.

Cigan umoril cigana. Po Dolenjskem na Kranjskem se potika ciganska tolpa. Na praznik sv. Jožefa so se v neki gostilni med seboj sprli. Gostilničar jih je iz gostilne nagnal. Tam pa je eden cigan drugega zaklal. Nesrečnež je na mestu umrl. Cigani so ga zavili v rjuhe in ga vzeli s seboj. V St. Rupertu so ga zapeljali v mrtvašnico, češ, da je umrl na jetiki. Pa orožniki so bili med tem že obveščeni o umoru in tudi o ciganu, ki je umrl za jetiko. Šli so v St. Rupert. Ko so jih cigani zagledali, je zbežal morilec v gozd, orožniki za njim. Ko je mladi orožnik že tako dohitel cigana, da bi ga dosegel s strelom, je zakričal »Stoj!« Cigan je obstal in se je dal zvezati. Ostali cigani pa so pili in peli na sejmu, menda že vajeni takih dogodkov.

Na luno bodo streljali. Razni učenjaki so izračunali, kako daleč je luna od zemlje. Drugi pa so začeli razmišljati, če bi se dalo streljati na luno. Že večkrat so take poizkuse storili, pa se jim niso posrečili. Zdaj pa izdeluje profesor Godard v Ameriki seveda, tako raketo, da jo bo izstrelil proti luni in upa, da bo raketa na luno dospela. Poizkus je hotel izvršiti že meseca februarja. Zdaj pa ga bo izvršil, kakor pravi, meseca julija. Zanimivo je pa to, da se zdaj priglajajo posamezni ljudje, ki so pripravljeni, se dati v tisto raketo zapreti in izstreliti na luno. Priglasilo se jih je že nad 70. Istina pa je, da luna

Prelepo petje zadoni Janezku na uho, takega petja še ni slišal. Dvigne glavo in ostrmi.

Vrt je poln angelov in ozračje, do koder nosi oko, je polno angelov. V bela oblačila — ko meglice — so oblečeni in pojo, vsi pojo, prelepo pojo in se klanjajo proti skali.

Silen ognjenožareč svit vzame Janezku vid. Zatisne si oči, skozi prste pa poškilil, odkod nenadoma ta silen, ognjenožareč svit.

O . . .

Janezek zapre oči in udari s čelom ob tla.

Tam med razpoko v skali stoji On, On sam . . .

Gospod . . .

V beli obleki, snežnobeli, častitljivi, ves mil in dober, veličasten, od mrtvih vstali . . .

Njemu se klanjajo angeli, njemu pojo prelepe pesmi, le njim ne jemlje ognjenožareč svit, ki ga obdaja, vida . . .

Janezek trepeta v svetem strahu in grozi. Ne upa si dvigniti čela z zemlje, ne upa si Ga pogledati, ve pa, čuti, ko da vidi vse, kar se godi.

Groza in strah raste, ko začuti, da je Gospod prestopil in gre naravnost k njemu. Angelom prijazno pokima, onesveščenih vojakov niti pogleda ne, na ravnost k njemu hiti, noge se pa ne dotikajo tal.

Janezek se ves trese. Čuti, da ga gleda Gospod žalostno.

»Ker sem tako reven in tvoji mati revni . . . Ker nisem imel nove obleke . . . In ker nisem imel po-

marančev ko drugi . . . In ker so me zbadali in se norčevali iz moje revščine, sem storil . . .« jeclja.

Prizajnejši je Gospodov pogled, vendar čuti Janezek, da je v njem še vedno sled žalosti.

»Žal mi je, dobri Gospod, o, kako mi je žal! Nikdar več ne bom, nikdar, nikdar več!«

Gospod se nasmehne, mil, dobrotljiv, usmiljen, in ves božji je njegov pogled. Sklone se k Janezku in ga poboža po laseh, poboža ga po obrazu, poboža tudi po tistih marogah, ki so mu jih pri pretepu naložili Tonček in drugi . . .

Jočejo mati, begajo o trdni noči s svetiljko po hiši, po veži, po dvorišču, po hlevu, okoli hiše, kličejo Janezka, tečejo k potoku. Silneje jočejo, za božjo voljo preprosijo sosede, da ji pomagajo iskati Janezka. »Naredil si je nekaj! Nove obleke mu nisem mogla kupiti . . . Še pomaranče ne! Kako bi mogla v tej revščini in s počitotom in sama? Bolelo ga je . . . Trmast je tudi . . . Naredil si je kaj v svoji žalosti!«

Sosedje so sočutnih src, revna vdova se jim smilila. In prižgejo svetiljke in ji pomagajo iskati.

Začudeno in ko da ne razume skrbi v njihovih očeh in njihovih povpraševanj in očitanj, jih gleda Janezek, ko ga izvečejo iz stelje. Ko da blodijo njegove misli bogvekod in ko da mu ni ljubo, da so ga prebudili.

»O ti nesrečni otrok!« ga pritisne mati k sebi, mu zavija ozeble noge v predpasnik in se zahvaljuje sosedom.

V Janezovih očeh ni žalosti, ni jeze, ni trme, ni niti sence misli na izgubljeno pisanico in jabolko, ni niti sence poželenja po pomaranči, ni niti sence misli na novo obleko in na Tončkovo zbadanje.

Pritisne se k materi in jo nežno, milo in proseče gleda. Ko da jo hoče prošiti odpuščenja, ker jo je s svojo trmo prisilil k joku.

Čudovit ogenj žari v njegovih očeh. Ves svetel in čist in miren in srečen in vdan je ta ogenj.

O, pobožal ga je Gospod! Pobožal je njega, boga, v raztrgani obleki.

Dr. Ivan Dornik:

Pasijon in vstajenje.

Velikosobotni večer, tih in ves poln miru, je praznično dremal ob cesti, po kateri je omahoval lesni trgovec, gospod Podbregar, pijan domov. Tudi večer, v katerem je ležala že slutnja pomladi, gospodu Podbregarju ni ohladil razzarjenega telesa; zato si je odpel kožuh in mahal z rokama. Včasih je dvignil roko in mahnil z njo, kakor da bi pribil besedo na mizo: toliko dam!

Tiho je dremala pesem ob cesti, ob studenčku, ob gozdu, na travnikih: zvončki, trobentice, velikonočnice, Velika noč . . .

Burno je brnela pesem v razpaljenih možganih gospoda Podbregarja: kubiki, hloodi, deske, denar, denar — in mešetarji in vino in baba, ki je s smehom

ljudi bolj zadene in trka, kot pa ljudje njo. Morda ji zdaj vrnejo.

Cela gora se ruši. Že 40 let opazujejo v Svici goro Mato de Arbino, ki je 2240 m visoka. Gora se je zdaj začela urno nagibati. Do letošnjega leta se je vrhna stena nagnila za 1—2 palca. Samo letos pa se je že za 6 palcev nagnila in vgreznila. Če se spodnje plasti stisnejo in izpodmaknejo, se bo ves vrh gore zrušil v dolino. Švicarske oblasti so že odredile, da se je prebivalstvo odselilo od gore, da tudi pastirjev ne bo na bližnjih pašnikih. Ko se bo gora rušila, bodo sporočili v javnost in pričakujejo veliko ljudi, ki pridejo gledat z drugih gora ta veličastni prizor v naravi.

O Veliki noči se mnogi prijatelji orlovstva spominjajo »Štadijona« v Ljubljani in naročijo srečke. Dobite jih lahko tudi pri domačem orlovskem odseku, ali pa pišete ponje na Orlovsko Podzvezo v Ljubljani, Ljudski dom. Srečke so po 10 dinarjev komad.

Vsaka srečka zadene. Opozorjamo na današnji oglas, kjer lahko berete, kje se take srečke dobijo! »Naš dom« je mnogim v veselje ravno z velikonočno številko. Kdor še ni naročen na ta obče priljubljeni list, naj to čimprej stori. Stane 20 dinarjev na leto in se naroča: Prosvetna zveza v Mariboru, Aleksandrova cesta 6 I.

Rogaška Slatina, najbolj renomirano zdravilišče proti boleznim želodca, čreves, mehurja, žolčnih kamnov, srca, ledvic in jeter. Izven glavne sezone izredno nizke cene. — Zahtevajte prospekte!

SEZNAM

izžrebanih števil loterije »Katoliškega prosvetnega društva v Sv. Petru pod Svetimi gorami«.

Glavni dobitki:

1. 16656 2. 3800 3. 21912 4. 22405 5. 34210, 6. 35736
7. 30259 8. 17393 9. 8365 10. 18700 11. 31126 12. 33006
13. 20210 14. 36128 15. 5716 16. 28243 17. 26458.

5 dobitkov v vrednosti á 200 D:

7663 23613 26164 27703 30798.

10 dobitkov v vrednosti á 100 D:

926 4015 11156 15539 19527 31239 31447 35095
35223 39698.

100 dobitkov v vrednosti á 50 D:

406 439 545 2161 2650 2774 2801 3501 3521 3795
4158 4831 5113 5295 5667 6068 7162 7327 7670 7693
7754 8050 8111 8409 8644 9148 9426 9728 9769 10368
11447 12099 12427 12474 12492 12595 12631 12791 13219 13570
14067 14112 14347 15366 15553 15602 16107 16181 17130 17352
18056 20385 21080 21081 21122 21728 22072 22870 23118 23211
23330 23529 24433 24635 24893 25973 26092 27229 27591 27862
28178 28270 29730 30275 30545 30895 30997 31564 31745 32694
32790 33121 33208 33531 33543 33717 33833 34550 34910 35461
35732 36636 36786 36963 37217 38391 38457 38459 39830 39942

118 dobitkov v vrednosti á 25 D:

1006 1173 1618 1781 1830 2003 2100 2113 2439 2668
3879 4365 4594 4748 5123 5647 5947 6838 6896 7174
8768 8986 9568 9890 9972 10271 10423 10737 11328 11432
11467 11618 11848 12342 12645 12923 13360 13468 14027 14074
14996 15455 15810 16331 16501 16540 16892 17113 17146 17423
17445 17816 17927 18239 18301 18304 18378 18455 18704 19089
19226 19849 19907 20218 20239 20865 20899 21145 21346 21736
22193 22570 23316 23519 23643 23821 23830 23901 25746 26160
26235 26254 26509 26524 26667 26690 27065 27259 27774 27844
28232 28291 28477 28622 28767 28948 29256 29319 29524 29623
30410 30770 31122 31127 32017 32058 32692 33108 33146 33747
34744 35079 35359 36053 36305 37844 38818 39960.

Dobitki se izdajajo proti vrnitvi srečke do vstevšega 21. dne po žrebanju, to je do 9. aprila 1926. Do 9. aprila 1926 nedvigljeni dobitki zapadejo v prid efektivni loteriji. Zraven vrnjene srečke je treba navesti, od koga se je srečka kupila, da se bode ugotovilo, jeli srečka plačana. Kdor hoče izvedeti, kaj je zadel, naj pošlje eno dinarsko znamko za odgovor.

Naša društva.

Materinski dan in delovanje za Slomškov dom pri Sv. Petru pri Mariboru. Z Materinskim dnevom so vsi pamet-

rezgetala okrog njega in ga stiskala k sebi s svojima debelima rokama. Te v njegovo srčno ljubljeno pesem stisnjene besede so v dvajsetih letih postale nje gova jutranja, opoldanska in večerna molitev. Vse njegove sanje so bile prepletene z njo, vse njegovo govorjenje, njegova hoja in — kletev, s katero je obsipal mešetarje, delavce, prodajalce lesa in ženo in dom ter otroke.

Široko jo je mahal skozi mirno vas, se smehljal, nagibal glavo in prisluskoval svojim korakom, ki so govorili: milijon, milijon, milijon —

Butil je z nogo v vrata svoje bahate, enonadstrop ne hiše. Ozrl se je gori v okno in zagledal medlo, žalostno luč v njem.

»Ali nisem jaz gospodar tukaj?« se mu je pijano prevadil jezik. Prijel je za kljuko in močno potresel. Znotraj je zaškripal ključ, gospod Podbregar se je opotekel v ženo Lizo, ki je z lučjo v roki, vsa bleda, žalostna stala pred njim.

»Ali nisem jaz gospodar tukaj?« se mu je vno- vič zavalil jezik. »Večerjo mi prinesi! Žegna!«

»Nikar ne ropotaj, France, nocoj! Tonček je zadremal, zbudiš ga! Celo popoldne je povpraševal po tebi, saj morebiti še jutra ne dočaka več!«

S predpasnikom si je obrisala oči in zapirala vrata.

Gospod Podbregar se je zagugal proti njej:

»Kaj? — Umre naj, kar umre naj!«

Besedo mu je stisnilo v grlu, povesil je glavo,

ni in poštenu Šentpeterčani zadovoljni. Prireditev je nudila veliko lepega in izvirnega! Največ zaslug si je stekla načelnica Franca Vračkova. Orliški krožek pa naj se za dolge jezike zmeni toliko, kolikor se mesec za psa, ki ga oblaja. Tisti, ki je dal Metavžane in Nebovčane v »Slovenskega Gospodarja«, bi jo skoro skupil. Malo je manjkalo, da ni prišel v strašno zamero. Ker pa Metavžani in Nebovčani niso iz zadnje moke, so vse vzeli za špas. Tako je prav! Vsi na veselo delo za Slomškov dom! — V Celestrini se res nekaj kuha. Celestrinčani so se namreč zbrali ter jo korajžno zažingali: »Lepa naša Celestrina, ima kruha, ima vina.« Zdaj pa vidite, kakšni so! »Saperment«, je rekel Joža, »kar bo v mojih močeh, vse bom storil za Slomškov dom. Joško se je pravkar bril, ko se zgleda ženka: Ti, da veš! Za Slomškov dom bova tudi midva delala in darovala.« Joško se je od samega navdušenja vrezal z britvijo, a ga nič ni bolelo, ko je rekel: »To je že stara misel nas Čitalničarjev in pevcev, da bi imeli svoj dom! Ti ti rečem, Minka: Slomškov dom bo stal!« Za plačilo je takoj dobil zavojček cigaretnega tobaka. Vidite, kaj vse ljudstvo stori! Tesarji in zidarji so takoj sklicali sejo, pri kateri so sklenili sodelovati pri Slomškovem domu. Tako ga ni Celestrinčana, ki ne bi hotel sodelovati pri zidavi Slomškovega doma. Zavedajo se, da je Društveni dom nekaj zelo potrebnega za društva, katera edina bodo imela zavetje v Slomškovem domu in nihče drugi, kakor strašijo neprijatelji katoliških društev. Zvedeli smo, da so naši ljubi sosedi Marjetčani zamerili, ko smo povedali, da imajo preveč vode in premalo korajže. Kakor hitro bodo dokazali, da je narobe res, bomo takoj preklicali svojo trditev. Pa prijatelji še vseeno ostanemo, kaj ne? — Hrenčani bi tudi radi prišli v »Slov. Gospodarja«. Ja, Hrenca, to vam je kakor obljubljena dežela! Če bodo pošteno prispevali k Slomškovega domu, se jim bo njihova želja izpolnila. Hrenčani, na svidenje!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Naš orlovski odsek vprizori na velikonočni pondeljek pretresljivo dramo iz duhovniškega življenja »Žrtev spovedne molčečnosti.« Poleg igre so na sporedu tudi pevске točke in šaljsva pošta. Začetek igre ob štirih popoldne v dvorani g. Kodra. — V nedeljo, dne 18. aprila, se celotna prireditev ob isti uri ponovi. — Uljudno vabimo vse lovrenški in puščavski hrib in dol!

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Pri nas se živahno gibljemo v društvenem oziru. Dvakratna predstava ganljive igre »Žrtev spovedne molčečnosti« je mnogim obiskovalcem pokazala, da je igra živahna v razpletu dogodkov ter polna dobrega duha, izborna izobraževalno sredstvo. Te igre ne bomo pozabili. Tudi Anovčanom je nadvse dopadla, ko so naši igralci pri njih gostovali. Naj bi jo prekoslej izdala Prosvetna zveza. — Za Orli niso hoteli zaostati Orlice. Na njih sporedu so bile igre »Nežka z Bleda«, »Dve klepetulji« ter »Brez zajtrka«. Za pusto so nas dobro zabavale. — Krasno je uspela akademija Orlov in Orlic na Jožefovo. Videli smo delo Orlov in Orlic in njegove lepe sadove. Naprej po tej poti, do še lepših uspehov! — Orliški krožek je na Marijin praznik priredil dobro uspel materinski dan. Dvorana je bila natlačeno polna. Največ je bilo naših dobrih mamic. Na sporedu so bile deklamacije: Mamiči zlati na materinski dan, Mati in hčerka, Mamica moja in Materin opomin. Srčkana je bila čestitka šest hčerk materi za god. Besede otrok in matere so segle vsem v srca.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Na velikonočni pondeljek, 5. aprila, priredi tukajšnje Kat. prosvetno društvo gledališko predstavo: »V Ljubljano jo dajmo!« Prireditev se vrši popoldne po večernicah v šoli.

Sv. Tomaž pri Ormožu. Prosvetno društvo priredi dne 5. aprila ob petih popoldne v Katoliškem domu v Ormožu Fr. Ks. Meškovo igro »Mati«.

Središče. Pripravljalni odbor za proslavo 15letnice Orla v Središču prosi vse one dobrotnike in prijatelje, ki so prejeli prošnje za zlati žebelj, da do 15. aprila za gotovo vrnejo priložene dopisnice (v vsakem slučaju), da se ugotovi končno število žebeljev in da se lahko pravočasno vgrava virajo nanje imena. Ob enem pa tudi prosimo, da se nam ne šteje ta opomin v zlo; primorani smo storiti to, ker zahteva tvrdka od nas čimprej imena. Bog živil!

Središče. Ljudski oder v Središču priredi dne 5. t. m. v Krekovi dvorani ob pol osmih zvečer igro »Klavdija«.

Ljutomer. Tukajšnje Prosvetno društvo je te dni uprizorilo »Pasijon« s popolnim uspehom. Toliko ljudstva 20 m. dolga in 11 m široka dvorana ob blagoslovitve ni videla. Pri vsaki predstavi je bilo več občinstva — znamenje, da je bila tudi kritika ugodna. Igralci so se pa tudi potrudili, da so svoje vloge tudi tako vzvišeni vsebinski primereno in dostojno rešili. — Vstopnice za zadnjo predstavo so

se obrnil proti svoji pisarni, se pijano prestopil v njo in zaprl za seboj.

Vžgal je luč, obstal sredi sobe. Zibal se je sem in tja ter slačil kozuh. Klobuk je vrgel v kot, se poskušal prestopiti, pa brez misli, kam, obstal na mestu in bulil v tla.

»Kaj?« —

Nekaj ga je zbudilo pri srcu, da se je sesedel na stol. Počasi je sezuval čevlje, nataknil copate, vstal, se opotekel proti vratom. Nato se je vzravnal, po prstih, oprijemajoč se z roko po zidu, odšel po stopnicah gori. Tam je prislusnil pri vratih, prijel za kljuko in potihoma odprl. Stal je v polmračni sobi, ki jo je žalostno razsvetljevala privita petrolejka na mizi.

Vrgel je pogled na posteljo in je zagledal tam blede, suh obraz. Veke napol priprtih oči so metale dolgo, črno senco čez tisti izmučeni obraz. Odeja na prsih se je visoko dvigala in skozi odprta usta je rahlo hroplo. Na odeji je ležala drobčkano koščena roka.

In ob postelji je slonela Anica. Dolga kita ji je padala na odejo in visela čez rob. Ali je spala?

»Tonček!« Samo v srcu je jeknilo gospodu Podbregarju to ime, okorelo pijani jezik je ni mogel izgovoriti.

Sedel je na stol k mizi in zrl na ta žalostni prizor.

»Ali je res tako?«

Saj ga še videl ni! Koliko časa ga že ni videl! Kje

bile v enem dnevu razprodane. — Da bodo tudi drugi, ki igre še niso mogli videti, imeli priliko, si to pretresljivo dramo ogledati, se je društvo številnim prošnjam iz občinstva udalo in bo Pasijon uprizorilo še na belo nedeljo, dne 11. aprila, ob pol 3. uri popoldne. — Zveza z vlaki je ugodna od vseh strani.

Sv. Križ pri Ljutomeru. Kakor po vseh krajih Slovenije, se je tudi pri nas vršila proslava Materinskega dneva dne 25. marca. Pri polni dvorani občinstva so se vršile deklamacije, mično petje ter verska igra »Klic božji«. Med odmori so pridno udarjali tamburaši. Gotovo so naše mamice odnesle lepe spomine s te proslave. — Za velikonočni pondeljek, dne 5. aprila pa vabi Bralno društvo vse sosedje in domačine na vprizoritev lepe narodne igre »Naša kri«.

Veržej. Dekliška zveza priredi na belo nedeljo v prostorih Marijanišča pretresljivo igro: »Goslarica naše ljube Gospe« in veseloigro: »Nagačen stric«. Vabimo k obilni udeležbi!

Ponikva. (Materinski dan.) Dne 25. marca je priredilo tudi naše katoliško prosvetno društvo Materinski dan. Prireditev je bila sicer skromna radi pomanjkanja prostora in sredstev, a prisrčna. Mladina je povila svoja srčna voščila v venček ter ga poklonila svojim materam v znak hvalečnosti in ljubezni. Vrstile so se deklamacije s petjem, majhnimi prizori ter govorom. Vsi so dobro rešili svojo nalogo. Vsi, ki so bili navzoči, matere in lepo število dobrih fantov in deklet, ki so napolnili zadnji kotiček, so odšli domov z zavestjo: Bilo je lepo; a mi hočemo vse storiti, da bo v prihodnje še lepše. Zato pa ponkovski fantje in dekleta, korajžno na delo!

Celje. Naše dobre mamice so bile zelo zadovoljne z Materinskim dnevom. Točno ob določeni uri je bila velika dvorana Narodnega doma v resnici nabito polna. Vse občinstvo je bilo s celo prireditvijo zelo zadovoljno in splošna želja je bila, naj bi se v bodoče vsako leto na način obhajal Materinski dan, kar se bo po možnosti tudi zgodilo.

V Šmarju pri Jelšah smo obhajali dan naših dobrih mater prvokrat, a zelo slovesno in s prav ganljivim sporedom. Zjutraj so imele Orlice in matere skupno sv. obhajilo in preč. gospod župnik jim je navdušeno govoril na prižnici. Popoldne po večernicah se je pa Katoliški dom napolnil dobrih Šmarčanov, ki so bili skoro vsi, ki so spored dobro zasledovali, do solz ginjeni, posebno pri govoru ž. gospoda Strmšeka o zlati mamiči. Ivan Turk je med zadovoljnimi udeleženci nabral za Katoliški dom 180 D. Za drugo nedeljo po Velikonoči se pa zopet fantje pripravljajo za prekrasno igro »Garcia Moreno«. Torej, zopet na veselo svidenje! Bog živil!

St. Vid-Planina. Naši vrli Orli nam priredijo s pomočjo Dekliške zveze za Velikonoč, dne 5. aprila, ob pol 4. uri popoldne v Društvenem domu v St. Vidu prelepo Jalenovo igro »Dom«, dramo v štirih dejanjih. Igra je podučna in jo je priporočati zlasti našim kmetским družinam. Sosedje in domačini, ne zamudite si ogledati te prireditev, ne bo Vam žal in sicer vsi do zadnjega. Bog živil!

Materinski dan v Vidmu. Vsa Slovenija se je letos dvignila, da je na Marijin dan, dne 25. marca pokazala, kako spoštuje slovensko mater. Tudi naše izobraževalno društvo ni pozabilo na to, ni pozabilo naših mater, katerim se ima tudi zahvaliti, da sploh obstoja. Zbralo je po možnosti svoje skromne moči in priredilo Materinski dan. Poslužili smo se župniške dvorane v Krškem, ki je, neravno majhna, bila polna občinstva. Spored je obsegal osem pestrih točk. Zadovoljne so se vračale naše mamice iz dvorane.

Za razvedrilo.

Cigan žida, žid cigana. Pred hišo nekega kmeta sta prišla skupaj cigan in žid. Cigan je imel konja in žid bi ga kupil. Kupčija je bila gotova, zmenila sta se, da da cigan konja za 1000 dinarjev. Kmet je gledal skozi okno in je poklical cigana: »Si prodal židu konja?« — »Sem«, je rekel cigan, »za 1000 dinarjev.« — »Ali si nor«, mu reče kmet, »saj je konj več vreden!« — »Ni«, odvrne cigan. »Konj je šepav.« — Sedaj je poklical kmet žida in mu je rekel: »Cigan ti je prodal šepavega konja in ti, žid, ga kupiš!« — Žid pa je odgovoril: »Konj ni šepav, le slabo je podkovan, zato šepa!« — Kmet je znova poklical cigana:

naj bi ga bil videl? Kubiki, hlodi, deske, vagoni, denar, denar! — In mešetarji in krčme, polito vino, razrezgetane babe in njihove objemajoče roke —

Kako naj bi ga bil videl?

Ko mu je povedala žena, da je prišel iz mesta, da je moral pustiti gimnazijo — šesto že —, da je zbolel in da leži, je zamahnil z roko in se zadril: »Umrje naj, če je za nič!«

In spomnil se je profesorja, ki ga je bil nekoč srečal v mestu in ki ga je bil ustavil ter mu dajal žalostne, proseče besede: »Gospod Podbregar, vaš sin je priden, toda na pljučih je bolan, Vi imate denar, lahko mu še rešite življenje! Saj denar ima samo toliko vrednosti, v kolikor moremo druge rešiti z njim. Rešite mu življenje in pošljite ga k morju za eno leto!«

»Kaj pa mislite!« je odgovoril tedaj profesorju, »kaj pa mislite! To stane in za denar je hudo!«

Po gostilnah pa je razmetaval s pijanimi ženskami. V eni vasi je tej dal toliko, v drugi oni toliko, tam zopet tisti črni, ki je imela tako vodene oči, toliko —

»Tonček!« je jeknilo srce. V grlu ga je tiščalo, mu lezlo počasi navzgor, da je zakašljajal. Anica je preplašeno dvignila glavo, široko razprla oči, ko je pogledala vanj.

Na postelji se je zganila drobčkano koščena roka, napol priprte oči so se odprle. Slaboten glas se je s težavo preril med zobami:

»Čuj, konj je vendar le za to šepav, ker je napačno podkovan. Te je pač žid goljufal!« — »Ni me«, reče cigan, »konja sem nalašč napačno podkoval, je v resnici šepav.« — In cigan je vesel odšel s 1000 dinarskim bankovcem. Kmet pa je še žida poklical in rekel: »Torej, žid, zdaj te je vendar enkrat cigan dobil. On je konja zato napačno podkoval, da ti misliš, da res zato šepa.« — »Nič zato«, je rekel žid. »Jaz sem mu itak dal ponarejen tisočak.« Dva brata pač, drug drugega vredna!

Potrpežljiv mož. Neki mož je imel zelo hudo ženo. Še kruha si ni upal sam odrezati. Nekoč je prišel domov prav lačen, žena pa je bila pri sosedih. Poslal je po njo hlapca, a žena ni prišla domov. Poslal je deklo, pa zastonj. Dalje ni mogel zdržati. Poklical je hlapca. Prijela sta omaro, kjer je bil kruh zaklenjen in sta jo nesla k sosedu. Tam je mož ženo poprosil, naj mu kos kruha odreže. Ko mu je žena to storila, sta nesla mož in hlapec omaro domov.

Maščevanje. Neki kmet je hudo zbolel. Vse življenje je trpel, ker se je nekoč spustil v neko tožbo in sta ga oba advokata, njegov in nasproten, prav pošteno, oziroma nepošteno z računom odrila. Ni jima mogel odpustiti. Zdaj, ko je bil hudo bolan, jima je sicer odpustil, a malo se je vendar le hotel maščevati. Dal je poklicati oba advokata k sebi. Ko sta prišla, jima je ponudil stole, da sta sedla na vsako stran ob njegovi postelji. Advokata sta mislila, da bosta delala oporoko in zopet mastno zaslužila. Tedaj pa jima kmet reče: »Vidita, da sem hudo bolan, moram da celo umrjem. Rad bi pa, ko sem vama odpustil, tako umrl, kakor Kristus, ki je tudi umiral — sredi med dvema razbojnikoma!« Advokata sta se debelo spogledala in jo molče odkurila. Kmet pa se je tako smejal, da je od smeha ozdravel, odpustil sicer, samo tožil se pa ni nikdar več.

Prefrigani mož. Neki kmet je šel skoro vsak večer v gostilno. Žena je že bila jezna, pa je neki večer zaprla vrata. Mož je ostal vso noč zunaj, ni mu odpri, ko je prišel domov. Drugi večer si je mož pomagat. Ko je odhajal v gostilno, je snel vrata, jih zadel na ramo in nesel seboj v gostilno. Ponoči pa je šel z njimi domov in jih nataknil in zaklenil. Obema pa je tako ugajalo, da sta se v šali pobotala in je mož za naprej doma ostajal.

Gospodarstvo.

Z Avstrijo je naša država sklenila trgovinsko pogodbo. Ta pogodba pa je tako slaba, da je n. pr. na izvoz naše živine in mesa naložena previsoka carina. Na tisoče in tisoče glav goveje živine, konj in svinj imajo živinorejci na razpolago, a radi previsoke carine jo Avstrijci ne morejo kupovati. Madžari, Čehi in Poljaki ne pobirajo od živine, ki jo izvažajo, nikake carine, še voznino na železnicah znižajo. A naša Pašič-Radičeva vlada še pobira na meji carino na živino. Ali je to za kmeta dobro? Vidite, taka je »seljačka« vlada Radičeva! Še drugo zlo je napravila Pašič-Radičeva vlada. Na pluge, stroje, železje, platno, sukno in enako robo, ki prihaja iz Avstrije, so carino silno zvišali. Na ta način je vlada dvignila dražnjo temu blagu. Čudno je samo to, da je istočasno vlada znižala carino na lišp (lukus), ki prihaja k nam za jaro mestno gospodo. Radičevci! Takole skrbite Radičeva vlada za kmeta! — Franjo Žebot.

Davčna pravila. Ob priliki državnega proračuna je dobro spomniti vlado in davčne oblasti na knjigo Adama Schmitha: »Bistvo in vzroki bogastva narodov.« V tej knjigi navaja pisatelj ta-le praktična navodila: 1. Davek bodi pravičen, to se pravi, vsak naj bo toliko obdavčen, kolikor res more v svojih gospodarskih razmerah plačati. 2. Davek naj bo natančno določen, ne odvisen od volje vsakokratne vla-

de ali celo od volje uradnika na davkariji. 3. Davek naj bo priročen, to se pravi, da naj se pobira takrat, kadar ljudje najlažje plačajo, ne pa ob kateremkoli času. Ta pravila so prav pametna. Dobro bi le bilo, če bi jih naše davčne oblasti znale na pamet!

Mariborski velikonočni trg dne 26. marca 1926. Radi bližajočih se velikonočnih praznikov je bil ta trg izvanredno dobro preskrbljen, pa tudi prav dobro obiskan in tržilo se je pridno celi dan, čeravno so bile cene, kakor je to vsako leto običajno, radi praznikov malo višje nego poprej. — Bilo je 46 slaninarjev, ki so pripeljali 46 vozov s 124 zaklanimi svinjami na trg in so prodajali meso in slanino na drobno po 12.50 do 28 din. za 1 kg, a v celih zaklanih svinjah po 15 do 17.50 din. za 1 kg. Domači mesarji so prodajali mesne izdelke po običajnih cenah. Krompirja je bilo 10 vozov po 3 do 3.50 din. mernik (7½ kg), oziroma 0.75 do 1 din. kg. Perutnine je bilo okoli 1000 komadov. Cene so bile piščancem 25 do 60 din. za par, kokošem 30 do 60 din., gosem, racam in puranom 60 do 135 din. komad. — Zelenjave in drugega sočivja je bilo v veliki obilici na trgu. Prodajalo se je: stročji grah 10 do 12 din., 1 karfiol 4 do 15 din. komad, dalmatinski 5 do 6 din. kg, čebula 1.50 do 5 din., česen 12 do 18 din. venec, kislo zelje 2.50 do 3 din., kislja repa 2 din. kg, ohrovt 1 do 4 din. komad, sveže zelje 0.75 din., endivija 0.50 do 1 din., glavna solata 2 din. komad, špinača 1 din., gobe 1 din, kupček, mleko 3 do 3.50 din., smetana 14 do 16 din., oljčno olje 30 do 50 din., bučno olje 26 do 30 din. liter, maslo sirovo 44 do 48 din., kuhano 46 do 56 din., čajno maslo 50 do 70 din. kg, sirček 1 do 10 din. hlebček, jajca 0.75 do 1 din. komad, jabolka (bilo jih je 7 vozov) 5 do 15 din., suhe češplje 10 do 12 din., orehi 10 din., luščini 35 din. kg, oljčne vejice 0.25 do 6 din. komad ali šopek sadike (razne) 8 do 18 din. komad, cvetlice 1 do 8 din., v loncih 15 do 75 din. komad. — Lesena in lončena roba se je prodajala po 1 do 100 din. komad, brezove metle 1.75 do 5 din. komad, koruzna slama 25 do 30 din. vreča, leseni ročni vozički 100 do 250 din., veliki vozovi 1500 do 2500 din. komad. Seno in slama: V sredo, dne 24. marca, je bilo 5 vozov sena in 2 voza slame, v soboto, dne 27. marca, pa je bilo 14 vozov sena, 3 vozovi otave, 6 vozov slame in 1 voz škopa. Cene so bile senu 70 do 85 din., otavi 75 do 82.50, slami 45 do 55 din. za 100 kg, škopi pa 2 din. komad.

Sejmi v Martijaneh v Prekmurju. V Martijaneh se bodo vršili veliki kramarski in živinski sejmi in cer: 6. maja, 6. avgusta in 11. novembra.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejmu dne 26. marca 1926 se je pripeljalo 179 svinj. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 75 do 90 din., 7—9 tednov stari 125 do 150 din., 3—4 mesece stari 350—360 din., 5—7 mesecev stari 400—450 din., 8—10 mesecev 550—560 din., 1 leto 1500 do 1700 din., 1 kg žive teže 10.50 do 12.50 din., 1 kg mrtve teže 15 do 17 din. Prodalo se je 135 komadov.

SUPERFOSFAT.

Od različnih hranilnih snovi, katere rabi rastlina za svojo prehrano in uspevanje, je tudi velike važnosti fosfatna razstlinska hrana. Obstojta naravni zakon, po katerem se vrši tvorenje snovi v rastlini in po katerem rastlina proizvajata te nam za prehrano kakor tudi živalim za prehrano potrebne snovi. Seve bo proizvajanje teh snovi s strani rastline tem večje, čim več bude imela rastlina na razpolago njej dostopne hrane, katero uporablja in predelava v že omenjeni snovi. Omenjeni zakon pa pravi med drugim, da je ena teh hranilnih snovi, potrebnih rastlini, fosfat. Ako tega ni dovolj na razpolago rastlini, tedaj ona ne more toliko proizvajati, ker se ta fosfat ne da zamenjati z drugimi snovmi, ki so morda slučajno v obilici na razpolago. Nekaj tega fosfata pa najdemo sicer v vsaki zemlji, toda dostikrat zelo malo in pa

pretežni del v taki obliki, ki je začasno za rastline nerabna, ker ni namreč razkrojena. Ščasom se že razkroja, toda ta razkroj je tako počasen, da, ako bi hotel kmetovalec čakati na razkroj teh zemeljskih fosfatov, bi pridelal vrlo malo, tako malo, da bi dostikrat ne bili kriti niti pridelovalni stroški in bi ne moglo biti niti govora o kakem večjem čistem dobičku. Sicer pride z domačimi gnojili nekaj lažje razkrojivega fosfata v zemljo, toda ker gospodar s prodajo svojih pridelkov, izdelkov in živine odprodaja tudi fosfate, mora pač iste na nekak način vrniti zemlji. Vrne jih pa na ta način, da spopolnjuje gnojenje svojih zemljišč z uporabo fosfatnih umetnih gnojil.

V fosfatnih umetnih gnojilih je fosfat različno hitro učinkujoč, ker se nahaja v teh razkrojen več ali manj. Še najbolj hitro od vseh fosfatov v fosfatnih umetnih gnojilih učinkuje isti v superfosfatu. Fosfat v superfosfatu se topi že v vodi, zato pa učinkuje takoj. Čim se pomeša z zemljo, se v zemeljni vlagi topi in razleže v zemlji ter pride tako do rastlinskih korenin. Kdor še ni preskrbel svoje zemlje dovolj s fosfati že prej v jeseni in tekom zime, zamore to še setakoj delovati, ker že začenja rastlinska rast in rabijo daj storiti, toda ker mora fosfat, sedaj uporabljen, rastline sedaj že njim takoj dostopen fosfat, tedaj zamore, hoteč imeti učinek od tega gnojenja uporabljati samo superfosfat. Za uporabo drugega fosfatnega, zelo znanega gnojila, t. j. Thomasove žindre, je sedaj, ker je njen fosfat manj hitro razkrojljiv, že prekasno. Thomasova žindra mora priti veliko časa prej pred setvijo, oziroma pred začetkom rasti v zemljo, da se tu razkroji in deluje pravočasno; uporabiti se jo mora jeseni in tekom zime. Isto velja za razne kostne moke.

(Konec prihodnjič.)

Današnji dnevi so že resni,
komur olajšati si jih ne zna,
gospodinjo skrbno to ne plaši,
saj čaj »BUDDHA« zdaj ima!

MALA OZNANILA

Iščem kuharico pridno in pošteno, katera bi tudi opravljala vsa hišna dela. Prednost imajo z dežele. Plača dobra. Naslov: Ivan Krošelj, Ljubljana, Kette-Murnova cesta 15. 452

Dežnikarna Josip Vranjek v Celju, Kralja Petra 25 sprejme učenca za dežnikarsko obrt. Hrana in stanovanje v hiši po dogovoru brezplačno. Nastop takoj! 471 3-1

Dekle iz dežele, vajena tudi kuhanja, želi stopiti v službo k mali družini. Naslov v upravnstvu. 449

Odda se s 1. majem 1926 služba organista (in cerkovnika) v Novi cerkvi pri Celju. Prostovoljna bernja, lepo stanovanje in hrana. Prednost imajo samski rokodelci ali samo kot organist, vpok. učitelj-cecilijanec. Drugo po dogovoru. 454

Vrtnarja za zelenjavo, izvežban tudi v sadjarstvu, izvrstno samostojno moč, sprejme grajsko oskrbnitvo Novigrad, Dobrna pri Celju. 455

Išče se majer za večje gospodarstvo. Ponudbe na Twickeljevo oskrbnitvo, Grajski marof, Maribor. 457

Krojaški pomočnik na deželi izučen, išče delo. Naslov se izve v upravi. 460 2-1

Postranski zaslužek - primeren za vsakogar. Pojasnila proti znamki I D. Propaganda, reklamna d. z o. z., Ljubljana, Selenburgova ulica 7-II. 464

Zastopniki za razpečevanje švicarskega sira, se sprejmejo pod zelo ugodnimi pogoji. Pismene ponudbe pod »sire« na Propaganda, reklamna d. z o. z., Ljubljana, Selenburgova 7-II. 465

Sirote brez staršev, pozor! — Sprejme se 14 letno dekle brez staršev in brez vseh sorodnikov čedne zunanosti, katoliške vere, pošteno, za 1 leto na poskušnjo. Po preteku 1 leta pa za svojo, ako bude ugajala. Pride v lep kraj Savinjske doline. Ponudbe na upravo pod št. 451.

Krojaški učenec, 15 let star, se sprejme. Koroška cesta št. 19. 366

Dva vrtnarska vajenca se sprejmeta; hrana in stanovanje v hiši; vožnja do Ljubljane se povrne. Ivan Simenc, vrtnarstvo, Ljubljana, Gradisce 12. 417 2-1

»Anica, še beri! Pasjon!«
In Anica je privila luč, vzela knjigo, odprla in s trepetajočim glasom začela:

»Pred velikonočnim praznikom je Jezus, ker je vedel, da je prišla njegova ura, ko pojde s tega sveta k Očetu, in ker je vzljubil svoje, ki so bili na svetu, svojim skazal ljubezen do konca — —

Na Tončkovem obrazu je počival mil smehljaj.

»Pred velikonočnim praznikom!« je sedlo gospodu Podbregarju v srce. Glej, mimo njega je šla Tiha nedelja, Cvetna nedelja, veliki četrtrek s svojimi odmrliimi zvonovi, svečana žalost velikega petka in božji grob in vse. V srce se mu je zajedla bridka misel, vrtala je v njem in klesala: pijan, pijan, kubiki, hlodi, denar! — —

Naslonil je roko ob mizo, podprl glavo z njo in poslušal monotoni glas, ki je bral:

»Novo zapoved vam dam: Ljubite se med seboj! Kakor sem vas jaz ljubil, se tudi vi med seboj ljubite! Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako boste imeli ljubezen med seboj — —

Misli so se mu pričele plesti, sedaj so se zaletavale sem, sedaj tja; nazaj so šle, dvajset let nazaj in so prebrskale vse njegovo pehanje, pregledale vse njegove korake, dejanja, besede in mu postavile pred oči različne obraze, pijane, ponižane, razočarane, o-goljufane, od strasti razdejane in potem dom in otroke in blede, žalostni obraz žene Lize.

»To je moja zapoved, da se ljubite med seboj, kakor sem vas jaz ljubil. Večje ljubezni nima nihče, kakor je ta, da kdo da svoje življenje za svoje prijatelje — —«, je brala Anica.

Pred oči mu je stopil profesor, ki ga je bil ustavil na cesti in prosil: Vi imate denar, rešite mu življenje!

Nato je padel v boleče, napol zavestne sanje. Slonel je ob mizi, obraz pa mu je zlezal v globoke gube.

Predramil ga je glas hčerke Anice, ki je postal vedno glasnejši, jasnejši, svežejši in čistejši:

»Marija pa je stala zunaj pri grobu in jokala.«

Nato je glasek postal bolj otožen, ko je govorila:

»Vzeli so mojega Gospoda in ne vem, kam so ga položili — —

Gospod Podbregar je nehote ponovil te besede in je vzdihnil.

Sedaj je Anica dvignila glas: »Jezus ji reče: Marija! Ona se obrne in mu reče: Raboni! To se pravi: Učenik!« —

Gospod Podbregar je vstal, sklonjen tiho odšel skozi vrata, po stopnicah doli v svojo sobo in je padel na posteljo — —

Po vstajenju in po žegnu, katerega so jedli molče, brez besed, vsi z nekim čudnim, napetim trepetanjem v srcih, je gospod Podbregar vstal in veled starejšemu sinu Andreju:

»Naprezi!«

Žena Liza je sklenila roke, se tožno ozrla vanj in poprosila:

»Ne hodi danes od doma!«

»Čez pol ure sem nazaj!« je s pridušenim glasom odgovoril mož. Odšel je v svojo sobo in se tam oblekel. Nato je skočil na voz ter pognal proti mestu v tem rosnem, solnčnem, velikonočnem jutru. V srcu se mu je dvigala pesem: Ptiki pojo, zvončki, trobentice, velikonočnice, Vstajenje, Vstajenje! —

Doma so ga čakali brez besed, tihi vsi in zamišljeni. Čez pol ure je pridrdral voz nazaj, gospod Podbregar je skočil doli, dvignil košaro, ki jo je pripeljal s seboj in jo nesel v hišo. Sklical je vso družino, odprl košaro, ki je bila polna pomaranč, odbral petero najlepših, druge razdelil vsem za pisanke. Onim peterim je pridodal še dve rdeči pisanki, zavil vse v bel svilen papir, položil v majhno košarico in počasi odšel po stopnicah gori. Pred vrati je postal, pomislil in ponovil, kar je sklenil reči: »Tonček, pisank sem ti prinesel — —

Nato je odprl vrata, šel proti postelji, tam pa je padel na kolena, držal košarico Tončku nasproti in zajecjal:

»Odpusti mi, otrok moj pozabljeni, odpusti mi!«

Drobčkano koščena roka se je pomaknila na o-deji, se dvignila, se spustila na glavo očetovo in ga pobožala po laseh.

Zaradi smrti moje žene prodam posestvo, ki meri 27 orolov, vse kakor leži in stoji. A. Jager, Cerovec, Sv. Jurij ob juž. železnici. 480

Lepo posestvo, 9 orolov v bližini Maribora, pripravno tudi za kakšno obr., se po ceni prodaja. Naslov v upravi. 456

Dvonaadstropna hiša na prometnem kraju v Celju, pripravna za vsako obrt ali trgovanje, se po ceni prodaja. Ponudba na Lovro Čremožnik, Celje, Kralja Petra cesta 28-II. 461

Proda se tako hiša z gostilno, veliki vrt in hlevi; tudi mesarija, brivnica in prodajalna z mešanim blagom je v hiši. Lešnik, Aleksandrova cesta 17, Studenci pri Mariboru. 466

Dvoje lepih posestev se prodaja 45 minut od Maribora, Cesta proti trem ribnikom. Vpraša se pri Rudolf Krajnc v Krčevini št. 54. 469

Večje lepo posestvo se kupi (od 3-400.000 K). Naslov v upravi. 475

Proda se lepo posestvo, zelo ugodno za živinorejo, 10 km od Ptuja, v ravnici. Poslopja zidana, večinoma z opeko krita, dobri travniki, njive, gozdovi in vinogradi; večina posestva je pri hiši; vsega skupaj 42 orolov. Na željo kupca se prodaja tudi manj. Naslov se izve v upravi. 446

Veleposestvo sprejme predelavca, sposobnega obremeniti službo lovškega čuvaja. Ponudbe oženjenih reflektantov na upravo Strassenhof, p. Gor. Sv. Kungola. 439

Dvoje lepih posestev se prodaja 5 minut od kolodvora, eno za 50.000 D, drugo za 100.000 D. Vpraša se pri Josip Posiloviču, Zibika, Pristava. 383 3-1

Novozidan umetni mlin s šestimi tečajji, osem orolov zemlje, zidano poslopje ob veliki cesti se zaradi starosti takoj prodaja. Ferdo Zmazek, Grabe, Križevci pri Ljutomeru. 424

Proda se lepo posestvo. Cena 50.000 D. Vpraša se pri Josip Posiloviču, Zibika, Pristava. 383 3-1

Trgovina na prometnem kraju dobro upeljana, 10 minut od kolodvora, blizu cerkve, se daje v najem event. se tudi prodaja. Vprašati je na upravo. 410 3-1

Vsakovrstna sprememba posesti. Kmečka in gosposka posestva 1-60 orolov v različnih krajih in tudi blizu Maribora, mlini, trgovine, žage, gostilne, pod ugodnimi pogoji na prodaj. Tudi nakup, zakup, izrešitev prostovoljne dražbe peareduje »Marstan«, Maribor, Metovski trg 1. 876

Hočevarjeva aromatična železnata tinktura, izborna preizkušena zoper slabo prebavo, slabokrvnost in oslabele vsake vrste. Vir moči za odrasle in otroke! Ne kviri zob! Polliterska steklenica 20 D. Porabiti je tri steklenice po vrsti! Izdeluje in razpošilja z navodilom samo: Lekarnar Hočevar, Vrhnika 101. V zalogi vsa druga zdravila!

Kolesl (Steirerwagen) v najboljšem stanu, se prodaja po ceni pri špediciji A. Reisman, Maribor, Vojašniška ulica 6. 441

Harmonika, trivrstna, nova, lahka, se prodaja za 1700 D. Josip Seme, Ptuj, Miklošičeva ulica 11. 447

Prodajam lipove hlode. Peter Supančič, Bistrica pri Limbušu. 481

Prodajo se: vratica za dimnik na podstrešju, vrata za pepelno jamo, pločevinast štedilnik, stara pa se popravljajo: Tattenbachova ulica št. 4. Maribor. 443

Zamenjam koleselj (Steirerwagen) za eno debelo svinjo. Ferk, Jugoslovanski trg 3. Maribor. 445

Obrabljen stroj, še v dobrem stanu za obračanje sena, se želi kupiti. Naslov v upravi. 442

Hmeljski sadeži po ceni na prodaj. Pisati na upravo lista pod »Hmelje«. 450

Zlatnike, 10 kronske plačam po 100 in 20kronske po 200 D. Večje množine boljše! Naslov Poštini predal 6, Prevalje. 460

Kupi se sladko seno za konje in po ceni odpadki slame za steljo. Ponudbe je poslati na Celjsko opekarno inž. Unger-Uhmann, Celje. 463

Kmetje, najboljše zamenjate in prešate olje v tovarni bučnega olja v Mariboru. Pod mostom št. 7 (južni breg Drave). Dobe se tudi otrobi. 474

Okrogli les, hrastov, jesenov in orehov kupuje proti takojšnjemu plačilu električna žaga M. Obran, Maribor, Tattenbachova ulica. 472

Zaloga mlinskih kamnov in kamne (valcne) za sadne mlince. Franc Slomšek, posestnik in kamnosek, Podgorje 20, p. Sv. Jurij ob juž. žel. 473 2-1

Hmeljski sadeži, zdravi in lepi »Golding« se dobijo pri g. Vinko Skafer, Zalec. 414 2-1

2000 prvovrstnih, dvoletnih, lepo vkoreninjenih cepčenk modrega burgundca na Rup. Gothe št. 9 na prodaj po 2.50 dinarjev komad. Pojasnila daje Josip Zupanc, Ptuj, Narodni dom. 421 4-1

Nudim večje množino lepih hmeljskih sadežev. Reflektant je naj pošlje svoj naslov na upravo lista pod »Golding«. 409

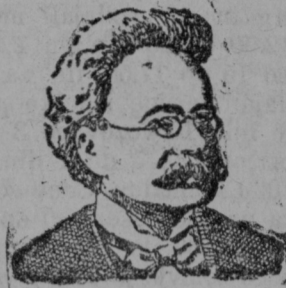
Kupi se večja množina steklenic od kisle vode. Tudi posamezni komadi. Naslov v upravi. 287 2-1

Vabilo na občini zbor Hranilnice in posojilnice Sv. Stefan pri Smarju, ki se vrši dne 18. aprila 1926, ob 3. uri popoldne pri gospodu Fr. Pungershek. Vspored: Poročilo načelstva in nadzorstva. Računski zaključek za leto 1925. Volitev enega člana nadzorstva. Slučajnosti. 468

Trte vseh vrst prodaja Martin Horvat, Gabrnik, pošta Juršinci pri Ptuj. 327

MOSTIN

v izdelovanje zdrave in dobre domače pijače se zopet dobi samo pri edinem izdelovatelju Maks Wolfram, med. drogerija, Maribor, Gosposka ul. 33. 440

Bolnikov na pljučah

že tisoče ozdravljenih! Zahtevajte takoj knjigo o moji

NOVI UMETNOSTI PREHRANJEVANJA, kaj je že mnoge rešila. Pri vsakem načinu življenja se lahko moja nova umetnost uporablja in pomaga, da se bolezen hitreje premaga. — Nočno potenje in kašelj zgineta, telesa teža se zboljša in vedno večje apnenje bolezen ustavi.

RESNI MOZJE zdravniške znanosti potrjujejo prednost moje metode in se strinjajo z njo. Prej se začne moja metoda rabiti, toliko boljše je.

POPOLNOMA ZASTONJ

dobite mojo knjigo, iz katere se poučite o vsem potrebnem. Ker ima moj založnik samo 10.000 komadov zastonj razposlati na razpolago, pišite takoj po njo, da se imate srešo, njo dobiti.

Naslov: **AUGUST MARZKE**, Berlin, Wilmersdorf, Bruchsalterstrasse 5. Abt. 914.

Vinotoč Jerič

v Počehovi — odprti!

Dobro mizno vino 8 dinarjev, silvanec 11 dinarjev.

„TEKSTILIJA“

8 tovarniška zaloga 8
8 manufakturnega 8
8 blaga 8

Maribor, Gosposka ul. 8

Ustanovila sva popolnoma novo trgovino z manufakturnim blagom.

Nudiva samo novo sveže blago, na primer: sukno, volno, druke, perilo, pletenine itd., po najnižjih dnev nih cenah. Prepričajte se bode te resnično sami, če naju obiščete.

Se priporočava:

Karl Worsche, Jakob Prejac.

Slovenske pesmi za citre

sestavil Ivan Kiferle, prodaja po originalnih cenah: Jos. Höfer, Maribor, Ulica 10. oktobra 2.

Detelja:

Lucerna, garantirano čista brez predenice 20 din. za 1 kg.

Štajerska detelja, garantirano brez predenice, 23 din. za 1 kg.

Pesa:

Mamuth, dolga rdeča, 16 din. za 1 kg.

Eckendorfska, rumena ali rdeča, importirana, 16 din. za 1 kg.

Korenje poljsko za krmo 26 din. za 1 kg.

Jesenska repa za kisanje 20 din. za 1 kg.

Vse vrste semena za vrte, kakor tudi semena različnih cvetlic za vrte in sobe, dalje orodje, kakor noži za okuliranje, škarje, lopate, prave jeklene itd.

Najboljše in najlepše vrste sadnega drevja

v vseh oblikah in po najnižjih cenah nudi

„VRT“, Džamonja in dr.

družba z o. z.

Maribor, Korošičeva ulica 44

telefon interurban 150.

Koncesijonirano inštalacijsko podjetje za elektriko

Louis Dadieu,

urar in električar, Maribor.

Najstarejše podjetje v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 1e

se priporoča za nove inštalacije in popravila luči, silskih napeljav, telegrafskih, varovalskih in telefonskih napeljav, strelododov in preizkušanj. Naročila se že sedaj sprejemajo. — Elektro-medicinski aparati. — Manometer in popravila. — Popravila vseh vrst ur in gramofonov, električni material za močni in slabi tok. — Vestna izpeljava. — Znano solidne cene. — Pojasnila in proračun na razpolago.

Koncesijonirana zastavljalnica v Mariboru.

Licitacija

zastavnih predmetov se vrši dne 14. aprila ob 9. uri dopoldne. Prodali se bodo:

efekti št. 24.040 do 25.238

dragocenosti št. 30.517 do 32.189

ki se do 10. aprila ne podaljšajo ali ne dvignejo. — Dne 12. in 13. aprila 1926 ostane zavod za vsak stran kin promet zaprt.

== Za Veliko noč ==

prodaja manufakturna in modna trgovina

F. Dobovičnik,

Celje, Gosposka ulica 15.

Sukno za moške obleke, volneno za ženske obleke, svilene rute

po najugodnejših cenah.

Vsak se naj pred nakupom prepriča, kar bo le do-tičnemu v korist. 448

Sejmarje

za

čevlje

proti provizi se išče, morali bi nuditi jamstvo. Po-nudbe pod: »P-183« na INTERREKLAM D. D., Za-greb, Strossmajerova ulica 6.

PRODAJA

v naši državi dovoljenih srečk.

Vsaka srečka se izžreba. Letno obrestovanje po 2% odst. Do žrebanja pride še 24 glavnih dobitkov po 1 milijon dinarjev, 72 glavnih dobitkov po 1/2 milijona dinarjev, 48 glavnih dobitkov po 1/4 milijona dinarjev, kakor tudi mnogo drugih velikih dobitkov. V najslabšem slučaju se kapital pomnoži za 100%. Sre-čke se dobe na mesečne obroke pri »Merkur«, Mari-bor, Miklošičeva ulica 6. 470

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS.

Svetovnoznani zdravilni vrelci:

„Tempel“ - „Styria“ - „Donat“.

Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih bolezni, srca, ledvic in jeter.

Sezona: maj - september.

Cene zmerne. — V pred- in posezoni znaten popust. — Koncertna vojaška godba. — Največja udobnost. — Radio. — Prometne zveze ugodne.

Zahtevajte prospekte!

Ravnateljstvo zdravilišča Rogoška Slatina.

M. BERDAJS
Maribor.
Ustanovljen 1868.

Častno priznanje 1. 1886.

Vetrjane Palma-kačuk pete in podplati so napravljeni iz najboljših surovin, varujejo Vaše obuvale, so trikrat trajnejši kakor usnje in omogočajo Vam elastičen hod. Ni razkošje, ampak neobhodna potreba vsakega človeka.

Vabilo

38. redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dravogradu

r. z. s. n. z.

ki se vrši dne 8. aprila 1926, v posojilničnih prostorih v Dravogradu števil. 5 ob pol dveh popoldne s sledečim dnevnim redom:

1. Citanje in odobrenje zapisnika o zadnjem obč. zboru.
2. Poročilo odbora za leto 1925.
3. Citanje revizijskega poročila.
4. Odobritev računskega zaključka za leto 1925.
5. Volitev načelstva in nadzorstva.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil slišen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov.

K obilni udeležbi vabi

Občan,

ČEVLJARNA

Zaloga vsakovrstnih čevljev lastnoročne izdelave po konkurenčnih cenah.

Dominik Uršič

Breg št. 1., Celje.

Službo se tudi po pošti. Na zahtevo se pošljejo tudi ceniki.

Na malo, 378 Na veliko,

Belak & Inkret, Celje, Prešernova ulica 3

Električne inštalacije
telefonske, zvonč. in signalne naprave. Radio-antene. Popravila transformatorjev, generatorjev, motorjev, raznih aparatov itd.

Vodovodne inštalacije
naprava moder. higijeničnih kopalnih sob, klosetov. Toplovodne naprave, centralne kurjave. Popravila centralnih kurjav, kotlov, amatur, sesalk itd.

Kakor tudi vsa v to stroko spadajoča popravila se izvršijo točno in solidno, z večletno garancijo. Cene konkurenčne. Informacije, proračuni, načrti, vedno na razpolago.

KLOBUKI

Samoprodaja vseh vrst klobukov lastnega izdelka: moških, otroških — od 35 dinarjev naprej.

Sprejemanje starih klobukov v popravilo v najmodernejših barvah in oblikah.

Čisto Solidno. Točno.
Priporoča se

Anton Auer, klobučar

Maribor, Vetrinjska ulica 5.

Najcenejši nakup

manufakturnega blaga Vam nudita

Brata ŠUMER, Celje

Glavni trg 8.

Dober glas gre v mesta in dežele
Ter tudi k nam so novice te prispela,
Da kupiš dobro manufakturno blago in po sebi,
V mestu Celju, tam pri nemški cerkvi.
Ako nisi bil tam še osebno,
Glej, da zapomniš si za vedno,
Da v Celju je mnogo raznih trgovin,
A najceneje kupiš edino le pri

Valentin Hladin,
Celje, Presernova ulica
zraven nemške cerkve.

Godbena glasbila in strune.

Priporočam svojo največjo zalogo pihal ter glasbil iz lesa kot: gosli, kitare, tamburice itd. po najnižji ceni. Za nehibni in čist zvok se jamči. Vsa popravila se izvršujejo v lastni delavnici, strokovnjaško

Vaclav Schramm, Celje

Specijalna delavnica za izdelovanje godbenih glasbil,
Nakup starih gosel, čeravno zlomljenih, 533

Ustanovljena l. 1859.

Lambret Chiba

klobučarna

Celje, Kralja Petra cesta št. 14

trgovina klobukov in klobučarskih izdelkov. Velika zaloga domačih suknjenih čevljev. Popravila po najnižjih cenah.

Vsled opustitve

svoje trgovine manufakturnega in špecerijskega blaga ter radi izpraznitve trgovskega lokala in pomanjkanja prostora prodam po ugodnih cenah vse blago, skupaj z opravo. Med tem eno sejmsko stojnico z nepremočljivo plahto. Dalje 10 kompletnih okvirjev za okna s šipami in roletami.

FRIDERIK JAKOWITSCH, CELJE

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

reg. zadrugi z neomejeno zavezo

Conkarjeva ulica 4

poleg davkarije (poprej pri »Belem volu«), kjer je najbolj varno naložen in se najugodnejše obrestuje.

Rentni in invalidni davek plačuje posojilnica

Posojila po najnižji obrestni meri.

Kdor v „Slov. Gospodarju“ oglašuje,
uspeha gotovo se raduje!

NIKDAR

več ne menjam, ampak ostanim stalen odjemalec za sukno v veletrgovini R. STERMECKI, CELJE, št. 24, kjer se letos prodaja močen melton m 45 din., modern ševijot 52 D, fini kamgarn 60 din., posebno fini in moderni kamgarni in covercoati 100 do 300 din. Vzorci manufakture se pošljejo v pogled, ilustrirani cenik z čez 1000 slikami čez razne domače potrebščine pa za stonj. Kdor pride z vlakom, dobi nakupu primerno povrnitev vožnje. — Trgovci engros cene.

Neuničljivo obuvale

je Suttnerjevo obuvale, vsak čevljev pristoja kot umerjen. Izdelano le iz dobrega usnja, upogljivo, elegantno, moderno in trajno. Velika izbira moških in ženskih čevljev, polučevljev in sandal. V velikem ilustrovanem divot ceniku svetovne trdke H. Suttner v Ljubljani št. 992 boste našli mnogo praktičnih potrebščin, ki Vas bodo zanimala. Dobite ga brezplačno. Naročila brez vsakega rizika, ker Vam se nepovšečno takoj zamenja.

Mnogo denarja

truda in neprilike si lahko prihranite, ako bodete Vaše potrebe v vsakovrstni opeki, portland-cementu in drugih stavbenih potrebščin nabavili pri tvrdki

Artur Aglič, Rečica ob Paki.

Opeka zidna, strešna, gladka in zarezana, kakor tudi cement nedosežene kakovosti iz najminitnejših tovarn, je stalno v zalogi po najnižjih cenah in najudobnejših nabavnih prilik. 418

J. KULLICH,

kamnoseški mojster

Celje, Aškerčeva ulica 12

priporoča najcenejše svojo veliko zalogo prvovrstnih marmornih spomenikov iz različnega marmorja, granitov in umetnega kamna. Plošče za pohištva (za univalnike, nočne omare itd. Okvire za grobe. 408

Cujtel

Glasilo

Kdor hoče lepo in dobro oblečeni biti, mora v Konjice hiteti; tam v trgovini Sumerjevi se blago jako po sebi dobi. — Za obilen obisk se uljudno priporočam.

MARTIN SUMER, KONJICE

Pozor!

Pozor!

Cenjenim odjemalcem uljudno naznanjam, da je dosepla večja množina lepega

volnenega sukna

za ženske in moške obleke. V zalogi imam vse v manufakturno spadajoče potrebščine ter veliko zalogo gotovih moških in deških oblek, gumi-plaščev in usnatih sukenj. — Cene najnižje! — Solidna postrežba! — Pri nakupu čez 1000 dinarjev se poravna polovica vožnje. — Se priporočam najuljudneje

IVAN MASTNAK

Celje, Kralja Petra cesta 15.

KLOBUKI

Dežni plašči (po znižani ceni), perle, čevlji itd. se kupijo najugodnejše pri

JAKOBU LAH

Maribor, Glavni trg 2.

Kadar pridete v Celje

in predno nakupite manufakturno blago, obleko, odeje, čevlje, ogledajte si velikansko zalogo blaga in izdelkov pri

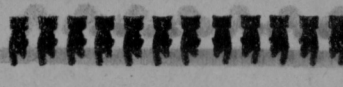
„Amerikancu“

Glavni trg, pri farni cerkvi.

Tam se prodaja najcenejše, ker ima lastno tovarno.

Ne mečite denarja proč!

Prepričajte se!

Oglasni in reklamni zavod
Voršiča naslednik

Vinko Kovačič

Maribor, Slomškov trg 16

sprejema oglase po originalnih časopisnih tarifah za vse tu- in inozemske časopise in revije.

Zahtevajte brezplačna pojasnila in reklamne načrte.

ZLATO

imate v hiši, če perete s
ZLATOROG-terpentinovim milom!

Da vpeljemo Zlatorog-terpentinovo milo tudi tam, kjer se dosedaj še ni uporabljalo, prešamo od 1. avgusta t. l. v vsaki tisoči komad tega mila pristni zlatnik po 10 frankov. Dosedaj se je že mnogo zlatnikov našlo! Kupite Zlatorog terpentinovo milo, prepričajte se o njegovi neprekosljivi kakovosti. — Mogoče, da najdete tudi Vi zlatnik!

Južno-štajerska hranilnica Celje

v lastni hiši Cankarjeva ulica števil. 11, nasproti pošte. — (Ustanovljena leta 1885)

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po kolikor mogoče najvišji obrestni meri. Rentni davek plačuje hranilnica sama. Za varnost vlog jamčijo okrajji: Gornji grad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj, Vranksko in rezervni zaklad. Hipotekarna posojila in vsakovrstni drugi krediti pod ugodnimi pogoji. Poštne položnice na razpolago.

Priporoča se prvi slovenski zavod

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

Dunajska cesta 17

Dunajska cesta 17

ki je edina te vrste.

Podružnice: Celje, Breg 83; Zagreb, Hatzova ulica 12; Sarajevo, Koroščeva ulica 15 in Split, Ulica 11. puka.

Prva Jugoslovanska žična industrija d. z. o. z. Celje

Tov. telefon št. 117.

Tov. telefon št. 117.

Izvršuje vse vrste žičnih pletenin in tkanin ter razne vrste železne konstrukcije, ograje za gozdove, vrte in parke ter tenis igrališča, mreže za prespanje, posteljne vloge, železne postelje itd.

Pri znano dobri in solidni postrežbi se prodaja vsake vrste pomladanskega, modnega, manufakturnega in suknenega blaga s 1. marcem 1926 po znatno reduciranih cenah v Modni-manufakturni trgovini 364

Ihl & Kühar prej Karl Soss

Prešernova ulica 2. MARIBOR. Aleksandrova c. 9.

edino najboljši

šivalni stroji in kolesa so le

Josip Petelinc-a Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika ob vodi)

znamke Gritzner, Adler in Phönix

za rodbinsko, obrtno in industrijsko rabo.

Istotam najboljši švicarski pletilni stroji znamke »Dubled.« Pouk o vezenju in krpanju brezplačen.

Večletna garancija. Delavnica na razpolago.

Telefon 913

Denar naložite

najboljše in najvarnejše

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru,

Stolna ulica št. 6

L. Z. R. Z.

Stolna ulica št. 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 5%,

na trimesečno odpoved po 8%.

Prva žebljarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamni gorici.

Pisma: Žebljarska zadruga Kropa (Jugoslavija).

Telefon interurban Podnart.

Brzojavke: Zadruga Kropa.

Žebliji za normalne in ozkotirne: železnice, žebliji za ladje, črni ali pocinkani, žebliji za zgradbe, les i. t. d., žebliji za čevlje. Spojke za odre in prage, spojke za ladje in splave. Železne brane. Zobje za brane. Kljuke za podobe, zid, cevi, žlebe i. t. d. Vijaki z maticami. Podložne pločice. Matice. Zakovice za tenderje, kotle, sode, mostove, pločeno, kolesa i. t. d. Vijalni čepi. Verige. Izdeluje lahke transmisije, popravlja strokovnjaško gospodarske stroje in opreme za vodne žage in mline.

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorih in rabah najceneje.

Ilustrovani ceniki na razpolago! — Prodaja se samo na debelo trgovcem.

Poljedelstvo.

SEMENSKI KROMPIR.

Kakor je za vsako rastlino, katero prideluje kmetovalec, zelo velike važnosti, kako je seme te rastline, katerega seje, istotako ni vseeno, kakšen krompir se sadi. Ne oziraje se na mnogobrojne vrste krompirja, ali se uporablja ta ali ona vrsta, naj bo vrsta že kakšnakoli, za vsako pa velja, da se mora nje semenski krompir skrbno prirediti. Od dobrega semena zavisi mnogo, posebno pri krompirju. Povečan trud in skrbnost pri izbiranju krompirja za seme se nam v pridelkih zelo izplača.

Predvsem je paziti pri izbiranju, da bode semenski krompir zdrav. Krompir napadajo dandanašnji tolike mnogobrojne bolezni, da radi močnega nastopanja teh bolezni se pridelek krompirja občutno zmanjšuje. Razumen gospodar pa mora računati tako, da ako ga stane obdelovanje, gnojenje, saditev, okopavanje, spravljanje pridelka toliko, mu je vsaj takrat izplača pridelovanje krompirja, ako pridelava več, kakor pa ima stroškov in mu vsak nadaljni kilogram pri istih proizvodnih stroških poveča čisti dobiček. Ker pa krompir tako rade napadajo bolezni, ki zmanjšujejo pridelek izdatno, bo razumljivo, da bo gospodar skušal omejiti nastopanje teh bolezni v času rasti krompirjeve na polju, na vsak način pa ne bode sadil bolnega krompirja; ker bi v tem slučaju s krompirjem vred položil v zemljo tudi kal krompirjeve bolezni. Da ga v tem slučaju, ako sadi od kali bolezni okužen krompir, pridelek ne zadovoljuje, je razumljivo. Torej za seme povsem in popolnoma zdrav krompir. Pri sajenju nezdravega krompirja se ne pojavljajo močnejše rastlinske bolezni na krompirju istega leta samo in na posameznih rastlinah, temveč bolezni pridejo tudi na zdrave rastline in poleg tega se s kalni bolezni okuži tudi zemlja tako, da, ako bi se isto polje uporabilo naslednje leto za krompir, se ne more, ker je okuženo in radi tega nesposobno za pridelovanje krompirja.

Nadalje je treba vzeti za sajenje gomolje, ki še niso sploh pognali klic, ali pa zelo malo. Ker s poganjanjem klic v kleti gubi krompirjev gomolj na hranilnih snoveh; pri sajenju se pa rada klica odlomi. Zguba je dvojna: ena, ker odlomljena klica je gomolji odvzela hranilne snovi, druga, ker je prva klica na gomolju tudi najjačja in se najhitreje razvija v zemlji. Vse druge klice, ki ji slede, so slabejše. Zato je tudi napačno, ako se potrgajo prav male prve klice pri izbiranju semenških gomoljev.

Za seme je vzeti take gomolje, pri katerih so očesca posebno dobro razvita in take gomolje, ki imajo veliko očesc. Dobro razvita očesca imajo tudi večjo moč kalenja, ter dajo lepše rastline, posebno začetkom rašče, ki so odpornejše proti boleznim in škodljivcem.

Izkušnja uči, da dá nerezan krompir, uporabljen za seme, večje pridelke. Jasno je, da dajo večji gomolji tudi večji donos. Večji in lepše razviti gomolji imajo boljše razvita očesca, katera zopet dajo boljše razvite rastline, ker dajo namreč močnejšo klico, ki pride preje iz zemlje, preje ozeleni ter začne preje razvijati liste in gomolje v zemlji. Mali in drobni gomolji so izrastli na polju pozneje ter so tudi slabše dozoreli, kot veliki gomolji; oni ne morejo dati tako krepkih rastlin, kot veliki gomolji. Mali gomolji imajo tudi manj očesc, dajo tudi manj klic. V malih gomoljih je natovorjeno tudi veliko manj rezervne hrane, katero rabijo mlade klice v njih prvi rastni dobi. V večjem gomolju je pa te hrane za klice veliko na razpolago, radi tega se zamorejo te že spočetka krepko razviti. Rastline od večjih gomoljev napravijo tudi mnogo in veliko gomoljev. Ako je zemlja slaba in slabo gnojena, in klice iz malih gomoljev ne morejo dobiti toliko hrane iz teh gomoljev kot one iz velikih gomoljev, tedaj so mlade rastline že spočetka slabo preskrbljene s hrano, same po sebi pa tudi slabo razvite, vsled tega pa tudi pridelek ne more biti velik.

Čim večji gomolji za sajenje, pa le do gotove meje, tem večji pridelek se da pričakovati. Vendar bi pa bilo sajenje prav velikih gomoljev nedobičkonosno, ker bi se porabilo preveč krompirja za seme, pa tudi prav veliki gomolji ne dajo vedno večjega pridelka, kakor srednje veliki, kakor nas pač uči izkušnja, pridobljena s pomočjo poskusov. Za sajenje so najprikladnejši srednje veliki gomolji, katerih teža naj bode najmanj 60 gr do 90 gr.

Pri nas je zelo udomačeno rezanje krompirja za seme, dasiravno ni posebno priporočljivo, ker gomolj predstavlja zalogo hrane, ki je na razpolago mladim klicam, predno si te razvijejo korenine, se z njimi usidrajo v zemlji in začnejo od tam zajemati hrano in predno si razvijejo listje, da morejo dobiti hrano iz zraka. Sicer mlade klice ne porabijo vse rezervne hrane iz celega gomolja, vendar pa v slučaju, ako v razvoju mlada rastlina zaostane radi kateregakoli vzroka, tedaj nima več iz rezanega gomolja na razpolago hrane, ker je isto že porabila za prvi razvoj. **Rezan krompir pa lahko tudi trpi, ker**

so rezare ploskve izpostavljene suši, vlagi in pa raznim boleznim. V suhi zemlji in suhem vremenu porabi gomolj precej svoje vode za zaceljenje teh ran; v vlažni zemlji in ob vlažnem vremenu se rana okuži z gnilobo, gomolj gnije in mlada rastlina oboli.

Ako se reže krompir za seme, tedaj se mora pač zelo paziti, kako se reže. Napačno je, ako se krompir razreže v toliko koščekov, da imajo poedini koščeki samo po par očesc in pa prav malo mesa. Rezati se mora tako, da ostane pri očescih še dosti mesa, da ima mlada rastlina hrano na razpolago. Reže se na dva načina. Ako nam primanjkuje krompirja za domačijo, tedaj se reže krompir čez polovico povprek. Oni del, na katerem se nahaja več očesc, to je oni del, ki je navadno bolj priostren, se uporabi za seme, drugi del, na katerem je pa malo očesc, se pa porabi v domačiji. Ako nam primanjkuje od kake sorte krompirja istega za seme, tedaj se pa reže podolgič na polovico. Vsaka polovica se porabi za seme, ter si na ta način pomnožimo semensko blago dotične sorte. Narezan krompir se ne sme takoj saditi, temveč se mora počakati nekoliko dni, da se rezana ploskev prevleče s sivkasto plutasto tenčico, inace je krompir preveč podvržen gnilobi in boleznim. —

SAJENJE KROMPIRJA.

Za sajenje krompirja imamo več načinov. Ne more se reči, da je vsak način za vse kraje, zemlje in gospodarske prilike enako dober, temveč ponekod je boljši ta ali drugi način. Predvsem je odvisen način sajenja od zemlje, ako je ta težja ali lažja, od vlage, vlažne in suhe zemlje, pa tudi od lege same, ako je lega bolj suha ali bolj vlažna.

Vsak teh načinov, oziraje se razven tega še na zemljo, je prikladen, ako ni predrag; ako zemljo dobro pripravi in prerahlja; ako se pozneje lahko zemlja obdeluje, da omogoči sajenje gomoljev enako globoko v pravo globočino in v enakomernih razdaljah.

Sajenje na grebene.

Ta način se uporablja samo na zelo vlažnih zemljah. Napravijo se jarki z osipalnikom, a v grebene med jarke se sadi krompir z motiko. Grebeni ostanejo, s temi grebeni je površina polja povečana tako, da prevelika vlaga vlažne zemlje izhlapeva. Za bolj suhe, oz. manj vlažne zemlje ta način ni, ker bi v teh zemljah na tak način sajen krompir, ne dobil dovolj vlage, bi slabo kalil in vsaka mala suša bi mu škodovala. Na drugi način, ki je hitreje in

z manj stroški izvršljiv, se obavi sajenje na grebene tako, da se napravijo najprej z osipalnikom plitvi jarki, v te se pomeče krompir, nato se pa greben med jarki razorje z osipalnikom, vrže tako z vsake strani zemljo v jarke ter na ta način pokrije krompir. Kjer je bil poprej jarek, nastane sedaj greben. Ta način sajenja je uporabljen v vlažnih zemljah. Ako je zemlja poleg tega zelo težka, tedaj se ne dela jarke za saditev z osipalnikom, ker bi v tem slučaju prišel krompir pregloboko v zemljo, temveč te jarke se napravi plitvo z razčrtalnikom; nato se jih pokrije zopet na ta način, da se zemlja nad jarki razorje z osipalnikom. Pri taki saditvi se, ker se zamore uporabljati vprežno orodje, veliko hitreje sadi, poleg tega se pa zemlja tudi boljše prerahlja in zmeša z gomolji.

Saditev na plano.

Ta način gnojenja je izvedljiv na vseh manj vlažnih, povprečnih zemljah. Njega izvedba ne zahteva tako mnogo dela, poleg tega se pa mora ta način sajenja smatrati kot zelo dober. Izvede se na ta način, da se napravijo plitvi jarki z osipalnikom, v te se pomeče krompir, nato se pa zravnavajo in zasujejo jarki tako, da izgleda njiva po saditvi ravna, ne v grebenih. Zravnavanje jarkov se izvrši z motiko, ali pa tako, da se gre z narobe obrnjeno brano poševno čez jarke. Okvir brane vrže zemljo z vrha grebenov med jarki v jarke, ter pokrije krompir. Zemlja se pri taki saditvi zelo dobro prerahlja, premeša z gomolji in uniči plevel. Samo po sebi je razumljivo, da je treba za vse dosedaj omenjene načine sajenja, pred sanjenjem zemljo z branami zravnavati, še boljše, ako se še poleg tega tudi povalja.

Saditev pod plug.

Ta način je sicer vrlo enostaven in zelo hitro izvedljiv, toda ne da se uporabiti v vsaki zemlji. Da se s pridom uporabi le v taki zemlji, ki se pri oranju mrvni in siplje, torej v lahkih peščenih zemljah, in pa v zemljah, ki so v stanju godnosti, da ne delajo pri oranju kep in grud, da ne ostane brazda nerazpadla, temveč da se lepo zdobi. Ne samo, da krompir slabo izhaja, ako pride na krompir nerazpadla brazda, ker se mora klica preriti skozi in okoli nerazpadle brazde, temveč krompirjevo seme se tudi slabo pokriva, ako se brazda pri sajenju ne mrvni. Pri tem načinu sajenja je paziti še na sledeče: Brazde se mora natančno rezati, jednako oddaljene eno od druge, da se dobro izrabi prostor in da je poznejše delo lažje. Krompir ne sme priti pregloboko v zemljo, zato se mora orati plitvo, ali pa ako se ne more orati plitvo, tedaj se mora polagati krompir na stran brazde, ne na dno. Polaganje seveda mora biti zelo natančno v smeri, da

niso poznejše vrste vijugaste. Po saditvi se mora polje še prebrantati, da se zemlja na vrhu brazd prerahlja, zmrvi, polje zravna tako, da ne more toliko škodovati suša, da zemlja ne zatrdi in da se nahaja nad semenom zrahljana zemlja, da lažje prodre skozi to krompirjeva klica.

Saditev v jamice.

Je to način saditve, ki je zelo uporabljiv za manjše posestnike. Pri tej saditvi se ne uporabi dosti vprežnega dela, na pripravljenem polju se poprej označijo podoljic in povprek vrste, kjer se vrste križajo, tam se sadi z motiko. Z motiko se zaseka v zemljo, isto privzdigne, v nastalo jamico se vrže krompir ter na njega spusti zemljo z motike, katero se še malo potlači. Porabi se sicer precej ročnega dela za tako saditev, pri izvežbanih delavcih pa se delo vseeno še precej hitro opravi. Tudi je saditev v enakih natančnih razdaljah bolj izvedljiva. Vporabljava je ta saditev tudi v vseh povprečnih zemljah.

LUCERNA ALI NEMSKA DETELJA.

Izmed skoro vseh krmskih rastlin je lucerna ali nemška detelja v marsikakem pogledu največje vrednosti za kmetovalca. Zato naj se jo upošteva v veliko večji meri, ter naj bi jo sejal vsak gospodar, ako le ima zemljišče, sposobno za njo. Dobro negovana, razraščena in primerno gnojena nam da množinsko velik in kakovostno dober pridelek v krmi, oziroma senu. Posebno bi jo moral oni gospodar spoštovati, kateremu primanjkuje travnikov, ki radi tega pridela premalo sena, da bi prekrmil svojo živino preko zime. V tem slučaju mu seno od lucerne nadomesti manjkajoče travno seno. Pa tudi oni gospodar, ki je v posesti travnikov, se s pridom zamore okoristiti z lucerno na ta način, da isto krmi preko poletja zeleno, seno si pa spravi za zimo.

Kar posebno odlikuje lucerno, je njena velika redilna vrednost. Zelena lucerna je med zeleno krmo na prvem mestu; krmljenje z njo je izdatno; seno dobro posušene in spravljene lucerne je pa glede prebavljivosti in izdatnosti enakovredno najboljšemu senu iz travnikov.

Lucerna prenaša dobro sušo. Ker korenini globoko, ji suša ne more tako škodovati kot drugim krmskim rastlinam. To se posebno pozna v sušnih letih, ko je nam lucerna siguren pridelek, druge poljske krmske rastline pa trpijo pred sušo.

Lucerna razkrajja s svojimi globokimi koreninami odlično zemljo, poboljšava zemljo, nabira zračno dušičnato hrano, z njenim sejanjem si gospodar prihrani na itak pičlem gnoju, da lahko izdatnejše gnoji z njim drugim

rastlinam, ki so močno potrebne gnoj, predvsem okopavinam.

Ker je nemška detelja tolike važnosti za kmetovalca, naj bo v naslednjem podano nekaj najvažnejšega izmed pogojev, potrebnih za uspešno pridelovanje te rastline. Predvsem je ona nekoliko izbirčna glede

zemlje,

ter ne uspeva na vsaki zemlji. Najlepše se razvija na toplih, sprsteninskih srednje težkih ilovnatih zemljah, pa tudi na težjih glinastih globokih zemljah. Te zemlje zanjo morajo vsebovati nekoliko apna; ter ne smejo biti preveč vlažne, posebno ne sme v njih zaostajati talna voda (močvirne zemlje). V zemljah, ki nimajo apna v sebi, ne gre z uspehom lucerna, ker ona rabi veliko apna za hrano. V zemljah, v katerih zastaja voda, ne more lucerna pognati svojih globokih korenin, ko prirastejo te v zastajajočo vodo v zemlji, odmrjejo. Spodnja plast zemlje mora biti propustna za vodo, ne sme biti kisla in ne preveč kamenita, oziroma gruščanata ali prodnata. V takih zemljah, ki ne odgovarjajo lucerni, je boljše sejati druge krmske rastline, katerim prej ugaja taka zemlja. Na zemljišču, na katerem je bila sejana že lucerna, naj se nova setev iste ne izvrši poprej, kakor po osmih letih, odkar je bila prejšnja lucerna preorana. Med prejšnjo lucerno in setvijo nove naj se omenjena leta sejejo druge rastline. Preje kot po tem roku na isto polje sejana lucerna, bi uspevala zelo nezadovoljivo. Kar se tiče

gnojenja in priprave zemlje,

je predvsem prikladen zanjo fosforinati, kalijev in apneni umetni gnoj. Hlevski gnoj ni toliko prikladen zanjo, ker se ji s hlevskim gnojem gnoji tudi z dušikom, ki se nahaja v tem; dušik si pa lucerna sama zamore preskrbeti. Zakaj ji torej dajati dušik, katerega druge rastline tako potrebujejo? Hlevski gnoj, ki je itak poln plevelnih semen, pa zapleveli lucernišče, po gnojenju z njim se rade vgnezdijo v lucerni trave. Plevel in razne trave posebno manjvredne so velik sovražnik lucerne, pred njimi izgineva lucerna in traja radi tega manj časa.

Priprava zemlje naj bo čim skrbnejša. Oranje v jeseni, da se do spomladi razkroji zemlja, spomladi je pa treba površino zemlje skrbno pripraviti, da bo dala dobro kališče za dobro seme lucerne. Polje mora biti po možnosti čim najbolj brezplevelno, inace se zna zgoditi, da se plevel razvije bohotnejše, kot pa mlada lucerna ter isto zaduši.

Seme

lucerne naj bo dobro kaljivo; vsaj 5/6; seveda čim več tem boljše, ker se rabi manj semena. Mora biti brez predeničnega semena (plomba na vreči), brez

drugih primesi (zemlja, pesek, plevelno seme), ne sme mu biti primešano podobno seme drugih manjvrednih detelj. Važno je tudi za dolgotrajnost lucerne, da je seme pridelovano od večletne stare lucerne, ne pa od mlade, parletne lucerne. Tudi ni vseeno, iz katere pokrajine je seme. Seme iz južnejših, toplejših krajev (Italije, Južne Francije), da pri nas lucerno, ki ne traja dolgo let, ker ne prenese tako dobro zime in suše, kot lucerna iz semena iz mrzlejših krajev.

Kar se tiče negovanja starejše lucerne je predvsem potrebno, da se jo obvaruje, da je ne prevlada trava in plevel, da zemlja ne postane trda ter se ne izsuši. Doseže se to s primernim gnojenjem, še bolj pa z branjem spomladi in po vsaki košnji. Na predenico je treba posebno paziti, čim se ista pojavi, jo je treba zatirati. Kositi se jo mora pravočasno, ne prekasno, zadnjo košnjo — kar velja posebno za mlado lucerno, ki si še ni razvila močnih korenin — se ne sme jeseni izvršiti tako kasno, da bi prišla neobrastla v jesensko deževje in mraz. V tem slučaju gnijejo rade korenine in nastopi pozeba. Paša na lucerni spomladi tudi ni priporočljiva že zaradi tega ne, ker se zakasni prva košnja.

Seme za setev je treba skrbno pripraviti. Predvsem naj bo čisto, brezplevelno, saj že inače dela plevel dosti kvara, pa ne da bi še sejali plevel. Z dobrim trijerjem se da očistiti iz semena plevelno seme. Toda ni dovolj, da se spusti semensko seme enkrat skozi trijer, ker v prvič se ne izloči ves plevel, temveč s ponovnim spuščanjem se dobi čisteše semensko blago. Poleg tega se mora upoštevati pristnost, nepoškodovanost semena, duh in barvo, posebno je pa paziti na kaljivost semena, ker čim manj je seme kaljivo, tem več se ga mora sejati. Na čisto preprost način se prepriča o kaljivosti, da se na krožnikovo dno nasuje malo drobnega peska, ter v istega potakne 100 zrn semena. Pesek mora biti vedno vlažen in krožnik na mestu, kjer vlada navadna sobna toplota. Po 14 dneh — pri žitih po 10 dneh — se lahko prešteje, koliko zrn od 100 je skalilo, to je število kaljivosti v odstotkih.

Za setev kornice se vzame seme od takih storžev, ki so do obeh vrhov zadevani z zrnjem, tako da ni praznega mesta nikjer na storžu. Zrno na storžu mora biti poleg tega lepo razvito, zdravo in enakomerno, ter v enakomernih ravnih vrstah, ne da bi bile vrste zrnja izpremenjene. Odbirati je seme od takih storžev, ki imajo kolikor mogoče veliko teh vrst (16). Zrna ne smejo biti nikakor poškodovana ali pa pokvarjena. Seme se tudi ne vzame od celega storža, temveč od srednjih dveh tretjin. Zrnje zgornje šestine in spodnje se porabi za druge namene. Storži, od katerih se jemlje seme tudi ne smejo biti sušeni na peči, temveč na suhem kraju.

Kako globoko se sadi krompir. To je odvisno predvsem od zemlje. Čim težja in svježja je zemlja, tem manj globo-

ko smemo saditi, ker drugače primanjkuje gomolju, ki odganja, zraka, ter bi krompir slabše in kasnejše odganjal. Na težki zvezni zemlji se sadi 5 do 6 cm, na manj težki, bolj propustni zemlji do 10 cm, na lahki peščeni zemlji tudi nekoliko globokeje, toda ne nad 15 cm globoko.

Valjanje žitnih strni je zelo uspešno, ako se obavi na takih strnih, katerim je srez privzdignil korenine, ker se z valjarjem pritisnejo iste zopet v zemljo. S takim valjanjem se tudi zaustavi nekoliko strn v razvoju, da ne odganja prerano in da se enakomerneje razvija. Valjanje je pa mogoče izvršiti, in sicer z gladkim valjarjem samo do takrat, ko je žito še v razraščanju. Čim bi se kasneje valjalo, ko začne odganjanje, bi se žito poškodovalo.

Ne obdeluj premokre zemlje. Pri obdelovanju posebno težke zemlje je strogo paziti na to, da se je ne obdeluje še premokre, temveč takrat, ko se da pri obdelovanju drobiti. To velja za oranje, kakor tudi za brananje in skopavanje. Mokra zemlja se pri obdelovanju zamaže, nato napravita veter in solnce svoje delo in kmalu je taka zemlja postala trda, se prekomerno suši in rastlinske korenine ne morejo tako lahko prodirati v njo.

Spomladna paša na travnikih. Bodisi vsled pomanjkanja krme, ali pa s tem namenom, da bi živina popasla nadležni travniški plevel, se našene ista na pašo po travnikih, komaj da nekoliko ozeleni trava, je pa to škoda. Ne samo, da se lahko zgodi, da ako je zemlja mokra, jo živina preveč zgnete, da postane trda, se tudi prva košnja zakasni, plevel pa, posebno ako ga je veliko, ne uniči živina tako, kot bi bilo želeto. Na ta način se preganja eno zlo z drugim.

V zemljah, v katerih ne uspeva dobro čista detelja, in kateremu dejstvu je večkrat vzrok zemlja sama, ki ni prikladna za dotično deteljo, se naj seje mešanica detelje s travo. Ako je lanska črna detelja mestoma pognila ali pa pozebla, naj se tam podseje laško ljulko.

Da bo hlevski gnoj kaj vreden, ter izdaten, se mora z njim, predno se ga rabi, dobro ravnati, da ne izgubi na svoji učinkovitosti. Predvsem se ga ne sme puščati dolgo časa v hlevu, ker tam zelo hitro zgublja na moči; plini, ki nastajajo iz njega, so v nadlego živini. Na gnojišču se ga ne sme puščati v malih kupih, temveč mora se ga takoj razgrniti, ter vsak dan nagnati za pol ure na gnoj živino (govedo), da ga ista stlačí. Če je namreč na gnojišču gnoj preveč prepojen z zrakom, se začne razkrajati ter gubiti na moči; gnoj se ugreje, iz njega uhaja vsled razkrajanja predvsem dušik v zrak. S tlačanjem se pa izžene iz gnoja zrak, mesto zraka pa ga prepoji vlaga; prehitro razkrajanje preneha, gnoj se samo v toliko raztvorja, da postaja zrel do uporabe.

Vinogradništvo.

STANJE VIPOGRADOV.

Glasom poročila ni povzročila letošnja zima na trtah nobene večje škode; očesa niso pozebla. Mnogi pa tožijo, da rozge vsled dolgega deževja niso dozorele in da so do polovice su-

he. To se opaža posebno v legah, ki so po peronospori močno trpele. Rez je že končana, in primerno vreme je dopustilo, da so že do Jožefovega mnogí skopali prvo kop. Do Velike noči je ne bo več veliko ostalo. Letos se je pridno gnojilo in splošno se opaža, da se dela v vinogradih opravljajo vestno in z večjo vnmemo. V solčnih legah se je rano trsje že začelo gibati in se solzi. Nočni mrazovi zadržujejo gibanje sokov, kar je le v korist. Stari vinogradniki sicer ne prorokujejo obilnega blagoslova za leta 1926, prosimo pa Vsemogočnega, da nam nakloni vsaj dobro kapljico kakor leta 1917 ali 1921. Saj je letos zopet — solnce letni vladar.

VINSKI TRG V SLOVENIJI.

Rob. Košar.

Vinski trg v splošnem miruje, čeravno so prejšnje slabe letine izpraznile skoraj vse kleti in ni več starih zalog. Dobra vina pa se polagoma vedno iščejo in plačujejo po 8—11 D. Za srednjimi kвалitetami se tudi vprašuje in plačuje po 7—8 D. Samo za slaba, rano brana in kislina vina ni sedaj povpraševanja. Vinogradniki, prisiljeni vsled splošne denarne krize, so začeli s ponudbami in cene so padle za to blago na 5—6 D. V poletnih mesecih pa se bodo tudi ta vina, ki dajajo izvršten »brizganec« (špricer) zopet iskala. Do jeseni se bode kislina precej izgubila in ob času trgatve bo nastalo živahnejše povpraševanje po starem vinu za zimo, posebno, ker banatski vinogradi letos niso imeli bogate trgatve. Tudi banaška vina se uvažajo sedaj na naš trg po 3—4 D in za rezanje se bode rabila kislina naših vin. Vse kaže, da so se vinske cene ustalile in da bodo šle prej navzgor nego navzdol.

RJAVENJE VINA.

Ako puščiš vino po en ali dva dni stati v odprti čaši, boš pri letošnjih vinih mnogokrat opazil, da spremene svojo naravno zelenkasto-belo barvo in da porumeni, večkrat se celo zgostí. Tako vino je bolno. Toda kako ga ozdraviti? Pretoči ga takoj in hitro, da ne pride preveč z zrakom v dotiko v snažen, dober sod, v katerem si prej užgal tri žveplene trake. (To velja za polovnjak á 300 l.) Za 8—10 dni vzemi poskušnjo in pusti čašico zopet stati 2—3 dni na zraku. Ako vino zopet spremeni barvo, idi v apoteko in si kupi tam tolikokrat po 3—4 gr »natrijevega bisulfita«, kolikokrat po 100 litrov imaš bolnega vina. (Za polovnjak 300 litrov, torej 9—12 gr, za 400 litrov 12—16 gr itd.) Ta natrijev bisulfit raztopi v približno pol litru čiste vode in vlij razstopino v sod ter dobro premešaj. V normalnih razmerah boš s tem vino ozdravil, toda vedno boš moral nanj

paziti; še pred poletno vročino ga boš moral zopet pretočiti v slabo žveplani sod, paziti boš moral, da bo vino vedno dolito in da pride v najmrzlejši kot kleti.

Rjavenje vina povzročajo majhne glivice, ki pridejo v slabih letinah v mošt vsled gnilega grozdja. Zato je že pri trgatvi treba največje snage in previdnosti.

10 ZAPOVEDI ZA VINOGRADNIKA.

Rob. Košar.

1. Stori vse, kar je v tvoji moči, da si pridelaš čim boljše vinsko kapljico.
2. Skrbi za znižanje pridelovalnih stroškov, ne da bi s tem trpela kakovost (kvaliteta) vina.
3. Spoštuj načela umnega kletarstva.
4. Podpiraj vinarske zadruga, ker so tvoja bodočnost. V slogi je moč!
5. V gostilni zahtevaj dosledno samo domače vino in odkloni vsako drugo. Vplivaj na prijatelje in znance, da stori isto.
6. Zahtevaj na vseh shodih, sestankih in sejah strogo izvrševanje vinskega zakona, da se rešiš nereelne konkurence.
7. Zahtevaj, da se dovolijo tudi korporacijam in osebam, ki se bavijo z domačo vinsko trgovino, ceneni kredit Narodne banke.
8. Zahtevaj znižanje dosedaj prekomernega obdajanja vina na predvojno višino.
9. Zahtevaj, da se država pri vseh trgovskih pogajanjih s tujimi državami ozira tudi na izvoz tvojih vin.
10. Studiraj te stavke, ravnaj se po njih in bodi neizprosni, mož jaklen.

CENE VINOGRADNIŠKIH POTREBŠČIN.

Galica bo stala v nadrobni razprodaji okrog 32—34 D, ako se ne bo ukinila uvozna carina, ki znaša 12 zlatih dinarjev za 100 kg ali 1 D 32 p (5 K 28 v) za kg. Sicer bo za toliko cenejša. Do srede aprila bomo že sigurno vedeli, ali se carina ukine ali ne. Počakajmo toraj z naročili.

Žveplo se je nekoliko podražilo in bo stalo okrog 4—4 in pol D za 1 kg.

Rafija 12—13 D. Cene so v Zagrebu nekoliko poskočile.

Škropilniki 450—500 D.

Ročni žveplalniki 70—80 D.

Gumijeve cevi za škropilnice 5—6 D za 1 m.

Novo vinarske zadruga so se ustanovile v Dalmaciji, in sicer v Novem Gradu, Filipjakovem, Janjini in Vrbovskem. Na sl. Štajerskem se je ustanovila »Osrednja štajerska vinarska zadruga« (r. z. z. o. z.), s sedežem v Mariboru. V svojih velikih, moderno urejenih kletih bo zbirala štajerska vina vseh vinskih okolišev, ter skrbela za izvoz naših vin v inozemstvo, posebno v Nemško Avstrijo.

Uspeh II. vinskega sejma v Središču se kaže sedaj v številkah. Tako se je na

primer od postaje Središče ob Dravi odposlalo v času od 19. jan. 1926 (dan vinskega sejma) do 1. marca 1926, sledeče količine vina v naveden kraje, in sicer: v Zidani most 9882 kg, v Hrastnik 3055 kg, v Ljubljano 34840 kg, v Prevalje 2163 kg, v Ptuj 6506 kg, Sv. Jurij 850 kg, Celje 3611 kg, Zagorje 462 kg, Maribor 15625 kg, Trbovlje 1825 kg, Laško 5291 kg. Skupna teža znaša 86.110 kg! Mnoga, na sejmu prodana vina pa so se tudi izvažala čez postaje: Ormož, Ivanjkevi in Ljutomer.

Kolje: hrastovo 1.50—1.75 D klanó, mehko 1.25—1.50 D, žagano 1—1.25 D. Koncem maja se kolje navadno poceni za 0.20—0.30 p.

Dalmacija, ki je letos producirala okrog 200.000 hl vina, beleži živahno vinsko trgovino! Posebno bela vina, so že skoraj razprodana! Cene se gibljejo med 6 do 8 D.

Uvoz preko Sušaka. V 61. številki »Slovenca« od 3. marca 1926 čitamo, da se je preko Sušaka uvozilo 12.587 ton vina ali 12.587.000 kg. Ako računamo na posodo 18 odstotkov teže, bi se toraj uvozilo čez to luko okrog 10.400.000 kg ali okrog 104.000 hl (približno 34.000 polovnjakov). Sedaj pa nastane važno gospodarsko vprašanje! Ali je ta gromna množina uvoženega vina domačega izvora (Dalmacija) ali pa se uvažata tudi italijansko in grško blago in koliko? Prosimo naše merodajne oblasti, da nam pojasnijo to zadevo!

Trgovska pogodba med Medžarsko in Nemško Avstrijo dovoljuje Madžarom približno iste ugodnosti glede uvoza vin, kakor nam. S tem smo dobili na avstrijskem trgu novega konkurenta.

Čehoslovaška je sklenila z Grčijo trgovsko pogodbo, glasom katere mora vsako leto uvoziti iz Grčije 35.000 hl vina in 3000 hl pelinovca! Mora!

V Nemčiji je državno finančno ministrstvo sklenilo ukiniti davek na vino. Pri nas pa razne trošarine, doklade, takse itd. presegajo večkrat kupno ceno vina samega in potem se ni čuditi, da si ubogi delavec v mestu ne more privoščiti niti v nedeljo pristne domače kapljice Z vedno večjim obdačenjem vina se ne bomo rešili vinske krize.

Malo računa. Obdelovanje enega orala vinograda stane približno 24—26000 K, Lansko leto je zrastle na oral povprečno 10—12 hl vina. Vinogradnika samega stane torej liter vina 22—24 K! Kje je njegov dobiček, od česa naj živi? Ker so vinogradi izpostavljeni raznim uimam, se povprečno investirani kapital ne obrestuje niti tako, kakor v posojilnici, pri sedanjih vinskih cenah.

Čudno. Krčmar kupi pri vinogradniku vino po 20—24 K, prodaja ga pa po 48 da 56 K. Ali so taki profiti dovoljeni? — Kmeti radi vednež. — (Op. ured.). Razloček v cenah pač ne bo v celoti pripadel krčmarju, ker ima pri vinu še velike stroške. Hočemo se obrniti na strokovnjaka, da pojasni to zadevo.

Gospodarske zanimivosti.

Umetna gnojila: Apneni dušik (16—17 odstotni) 300—350 D, kalijeva sol (40—42 odstotni) 140—150 D, Kostni superfosfat

(18 odstotni) 140 D, razklejana kostna moka (26 odstot. fosforove kisline 2 in pol odstotka dušika) 125—130 D, tomaževa žlindra 135—140 D za 100 kg.

Svetovno žitno tržišče. Na ameriških tržiščih so cene žitu, predvsem pšenici začele ponovno padati. Argentinijska je v zadnjem tednu vrgla veliko množino pšenice na trg, da pospeši na ta način svoj izvoz. Tudi Avstralija jo izvažata v velikih količinah v Vzhodno Azijo, posebno na Japonsko. Tja pa radi tega, ker hoče ta država od 1. aprila uvesti uvožno carino na pšenico, da na ta način dvigne konsum domačega riža. Indija je že vse svoje žito izvozila in je sedaj pričela celo uvažati pšenico iz Avstralije. V Kanadi in Združenih državah so se zaloge žita precej zmanjšale. Bogata koruzna žetev v Argentinijski je vplivala tudi na trgovino s pšenico. Na evropskih tržiščih je promet oslabil vsled nejasnega položaja trga. V mlinski industriji pa se je položaj po celi Evropi znatno poslabšal.

Tržišče z lesom v Ljubljani. Kupčija z lesom je še vedno bolj mrtva, ker stavbena sezona letos ne obeta ne pri nas veliko, pa tudi v Italiji ne, kjer vlada precejšnje pomanjkanje denarja. Na ljubljanski blagovni borzi se je prodajalo blago v vagonških množinah za kubični meter, postavljen na postajo ali na mejo po sledečih cenah: Bukovi neobrobjeni plohi, postavljeni na mejo 545 D; gabrovi hlodi na nakladalni postaji 440 D; hrastovi plohi na meji 1050 D; skorete monte na Vrhniki 560 D; hrastove podnice na meji 1300 D; hrastovi neobrobjeni plohi na meji 1100 D; orehovi hlodi na nakladalni postaji 850 D; hrastovi hlodi zdravi za nakladalni postaji 440 D.

Strupen krompir. Spomladi, ko nastopi toplejše vreme, začne krompir v kleti in hramih poganjati precej hitro. Tak krompir, ki ima precej poganjkov, vsebuje tudi do petkratno množino strupenega solanina. Večina tega strupa se nahaja v kalem krompirja. Množina solanina v krompirju raste od aprila do avgusta tudi tedaj, če ta ne poganja. Še bolj strupeni nego poganjki sami so pa mali krompirčki, ki zrastejo v vlažnih kletih, zato se teh ne sme uživati in ne jih krmiti, ampak jih vreči na gnoj ali na kompost.

Podatki o izrabljenju zemlje na štajerskem (v mariborski oblasti). 186000 ha je njiv, 50000 ha vrtov, 111000 ha je travnikov, 22000 je vinogradov, 10000 ha je sadovnjakov, a 275000 ha je gozdov. 37000 ha je nerodovitne zemlje, dočim je 70000 ha rodovitne. 80 odstotkov našega prebivalstva tvori kmetijski stan in je poljedelstvo glavna gospodarska panoga v naši oblasti. Površina polj je izrabljena takole: 36000 ha pšenice, 25000 rži, 38000 ha koruze. Povprečni uspeh pa je dosti ugoden, kar dokazuje, da se naš kmet intenzivno peča s poljedelstvom. Na ha pride 13 in pol kvintalov pšenice, 12 in pol kvintalov rži in 15 kvintalov koruze. Gozdarstvo zavzema sicer največ površine, vendar dolga donosna doba (80—100 let) onemogoča tako izrabljanje gozdov, da bi zadoščalo za prehranitev prebivalstva. — Živinoreja se goji v zvezi s poljedelstvom in je le malenkosten vir dohodkov. Goved imamo sicer veliko število (233000, 31000 konj, 201000 prašičev, 30000 ovac in 8000 koz). Perutnine je v oblasti 700000 krmakov, čebel na 82000 panjev.

NOVICE V SLIKAH

PRILOGA DOMOLJUBA IN SLOVENSKEGA GOSPODARJA

APRIL 1926

„In slekli so ga in ogrnili s škrlatnim plaščem; spletli so krono iz trnja in mu jo deli na glavo, v desnico so mu dali trst. In poklekovali so pred njim ter ga zasmehovali, govoreč: Pozdravljen, kralj judovski!“

(Mat. 27, 28–29).

„Angel je spregovoril in rekel ženam: Ne bojte se! Vem namreč, da iščete Jezusa, križanega! Ni ga tukaj, kajti vstal je, kakor je bil rekel. Pridite in pogledjte kraj, kamor je bil Gospod položen.“

(Mat. 28, 5-6).

Procesija sv. Krvi.

V mestu Brügge v zapadni Belgiji imajo vsako leto veliko procesijo sv. Krvi. Obhaja se z velikimi slovesnostmi, udeležujejo se je velike množice kasetolčanov iz cele Belgije. Naša slika nam predstavlja oni del te procesije, kateri vprizarja prihod Jezusov na Cvetno nedeljo v Jeruzalem. Naš Gospod jaha na oslu, ki ga vodi deček, pred njim in za njim pa gre množica s palmovimi vejami in kliče: Hosana. Gospoda na obeh straneh spremljajo apostoli.

Ob 60 letnici „Slovenskega Gospodarja“.

Naš „Slovenski Gospodar“, veliki bojevnik za dom in vero v slovenskem Štajerju, obhaja letos 60 letnico svojega obstoja. Kdor ve, kakšen ogromen pritisk je izvajal germanski val baš na slovensko Štajersko, ta bo vedel ceniti nadčloveško delo, ki ga je izvršil „Slovenski Gospodar“ v narodnem oziru tekom 60 let. Kje bi tekla danes narodnostna — lahko rečemo državna meja, ko ne bi „Slovenski Gospodar“ tako vztrajno in neustrašeno branil slovensko govornico pred nemško poplavo? In ta boj ni bil lahak. Nemštvo je imelo vse na svoji strani: vlado, denar, ogromen tisk, šole, velikanško nemško zaledje — „Slovenski Gospodar“ pa samo pravico, ki pa jo je branil z vztrajnim junaštvom in požrtvovalno ljubeznijo. Danes je narodnostni boj izbojevan, babilonski stolp, ki ga je zidal nemški napuh, se je razrušil. A kakor so Izraelci, ko so zidali porušeni tempel, v eni roki držali meč, v drugi pa kelo, tako je „Slovenski Gospodar“ poleg boja naše ljudstvo učil in izobraževal. Zavedal se je, da je narod tem bolj odporen, čim večjo ima umsko in srčno izobrazbo. — Ne da se niti z besedami niti s številkami povedati, kakšno ogromno nalogo vrši v tem oziru dober časopis med ljudstvom.

Dr. Anton Jerovšek

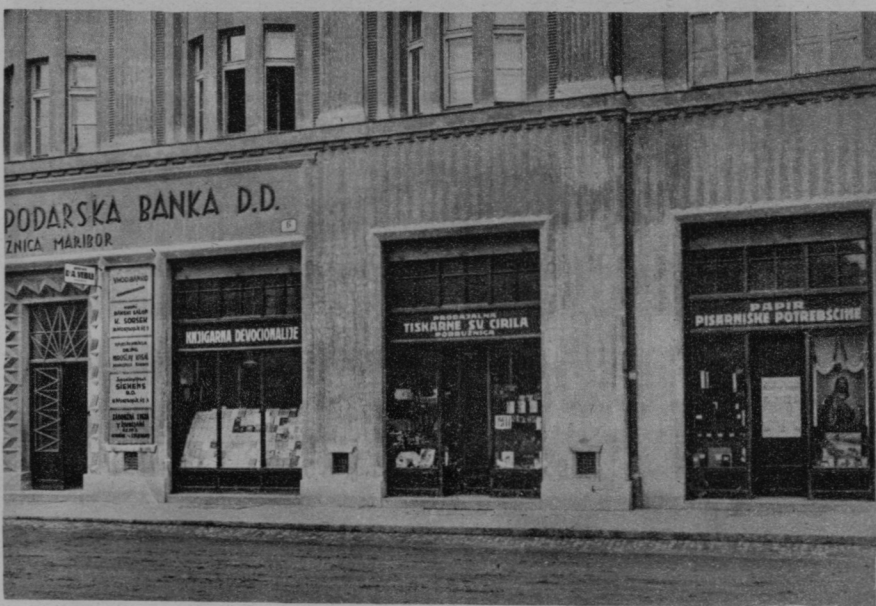
Dr. Josip Hohnjec

Januš Golec

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Knjižarna Kat. tisk. društva v Mariboru

Dr. Ivan Mlakar

Tudi danes je „Slovenski Gospodar“ ostal zvest svoji nalogi: za vero in dom. Narod brez vere je brezpogojno izročen poginu, tem prej, čim manjši je. Zgodovina govori jasno in nedvoumno. Kdor se bori proti veri, se bori proti narodu. Žal da so danes med nami lastni ljudje in stranke, ki jim je glavna naloga v ljudstvu zatreti vero in poštenje. „Slovenski Gospodar“ zvesto in neustrašeno stoji na straži. Vera je največja narodova svetinja, največja svetinja vsakega posameznika, zato „Slovenski Gospodar“ nikdar ne bo pozabil, ljudstvo opozarjati na nevarnost, ki mu preti.

„Slovenski Gospodar“ je imel tekom 60 let šest urednikov. Vsi so bili duhovniki. Iz tega je zopet razvidno, koliko je baš duhovščina, ki jo slovenski svobodomiselnici ob vsaki priliki grde, storila za obstoj in napredek slovenskega ljudstva že v času, ko je slovenska liberalna inteligenca deloma sklepala zveze z Nemci, deloma pa samo pri veseljah vpila narodu živijo.

Slike, ki jih prinašamo na prejšnji strani, nam predstavljajo sledeče:

Dr. Anton Jerovšek je ravnatelj tiskarne sv. Cirila v Mariboru, kjer se tiska Slovenski Gospodar.

Dr. Josip Hohnjec, narodni poslanec, je v l. 1914–1918. nadomestoval v uredništvu dr. Anton Korošca, ki je bil listu urednik od l. 1898–1918.

Januš Golec, urednik „Slovenskega Gospodarja“ od l. 1918.

Dr. Ivan Mlakar, urednik od l. 1885–1894.

Izmed slik na levi strani nam kaže gornja pročelje tiskarne sv. Cirila, katere lastnik je Katoliško tiskovno društvo, spodnja pa knjigarno K. T. D. v prostorih Zadrugne gospodarske banke in ki je največja knjigarna v Mariboru.

Sv. Katarina je griček s prijazno cerkvico nad Bledom. Ima lep razgled čez vso gorenjsko ravnino. Zato je priljubljena izletna točka. Čez griček vodi pot v romantični Vintgar. Gruča članov in članic blejskega prosvetnega društva počiva na potu v Vintgar.

Kraljevi skok je napravil neki konj v Nemčiji, ki je pri tekmi skočil čez tri druge konje.

Amerika je dežela iznajdb. Najnovejša iznajdba je **jeklen oklep**, ki ga ne prodre nobena krogla iz samokresa. Oklep se nosi pod obleko. Slika nam kaže, kako ameriški polkovnik Lawton kaže učinek iznajdbe vojaški in policijski komisiji.

Gad je umoril s svojim trupom miš, da jo pogoltno.

S srečko Orlovskega stadiona lahko zadeneš 100.000 kron vredno sobno opravo, novo motorno kolo, šivalni stroj, navadno kolo, kuhinjsko posodo itd. Vsi dobitki so vredni skoraj pol milijona kron. Srečka stane 10 Din.

